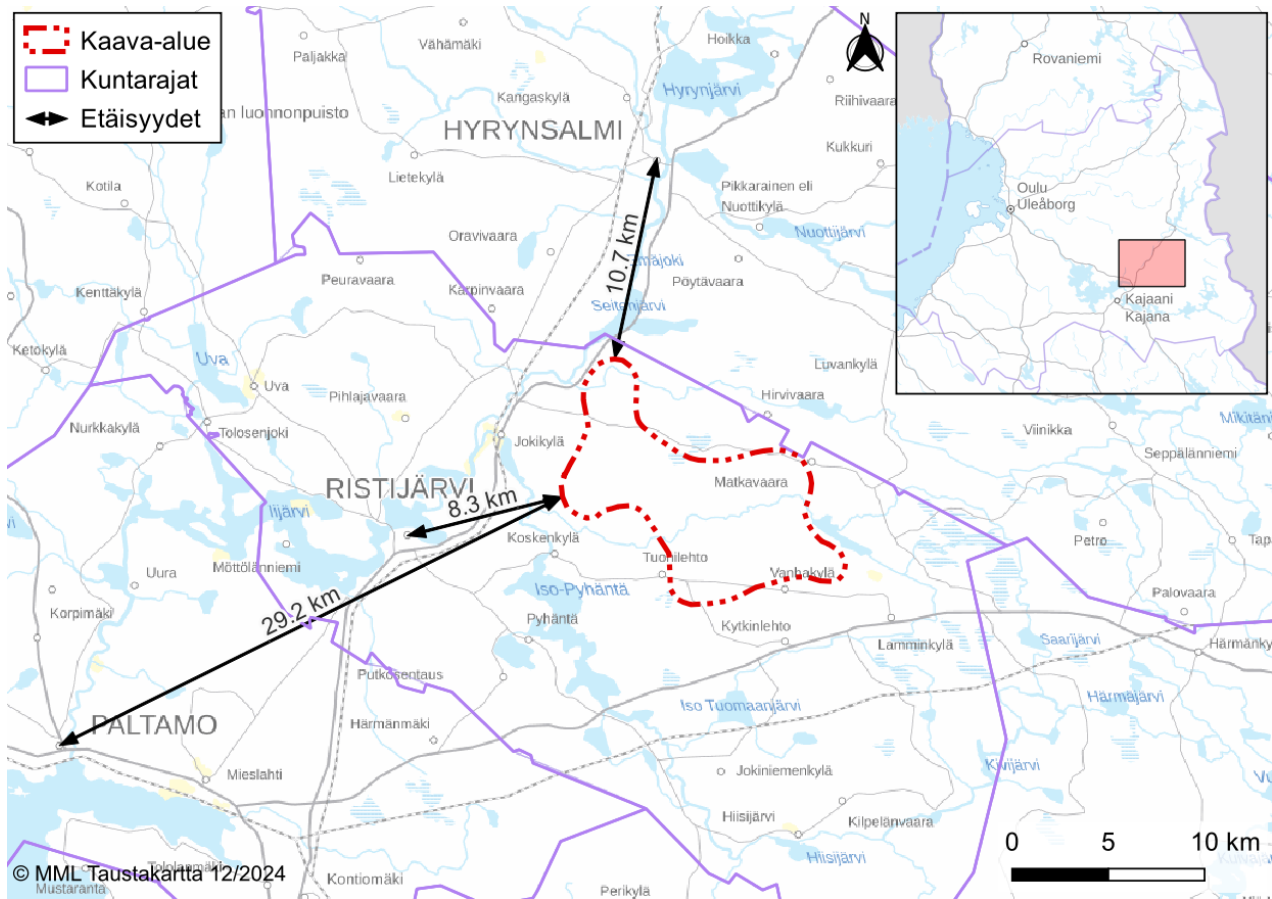

Ristijärvi

Ristijärven kunta

Louhenkankaan tuulivoimaosayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaava-alueen sijainti.

Yhteystiedot

Ristijärven kunta

Ristijärven kunta

Aholantie 25
88400 Ristijärvi
yhteispalvelu@ristijarvi.fi

Kaavoittaja
Mika Hakkarainen
p: +358 40 1877 970
mika.hakkarainen@sotkamo.fi

Kaavaa laativa konsultti

FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Projektipäällikkö
Erika Brusila
p: +358 41 731 3542
erika.brusila@fcg.fi

Hankevastaava

ABO Energy Suomi Oy
Itämerentori 2
00180 Helsinki

Projektijohtaja
Evastiina Koskinen
p: +358 40 525 0462
evastiina.koskinen@aboenergy.fi

Sisällysluettelo

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus	1
2	Hankkeen kuvaus	1
3	Suunnittelutehtävä ja tavoitteet	2
4	Suunnittelun lähtökohdat	3
4.1	Kaava-alueen nykytila.....	3
4.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	11
4.3	Kainuun maakuntakaavat.....	12
4.4	Yleiskaavat	21
4.5	Asema- ja ranta-asemakaavat	22
4.6	Maanomistus.....	25
4.7	Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet.....	25
5	Selvitykset ja vaikutusten arviointi	26
5.1	Vaikutusten arvioinnista.....	26
5.2	Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen.....	27
6	Osallistuminen ja vuorovaikutus	28
6.1	Osalliset	28
6.2	Osallistuminen.....	29
7	Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu	29

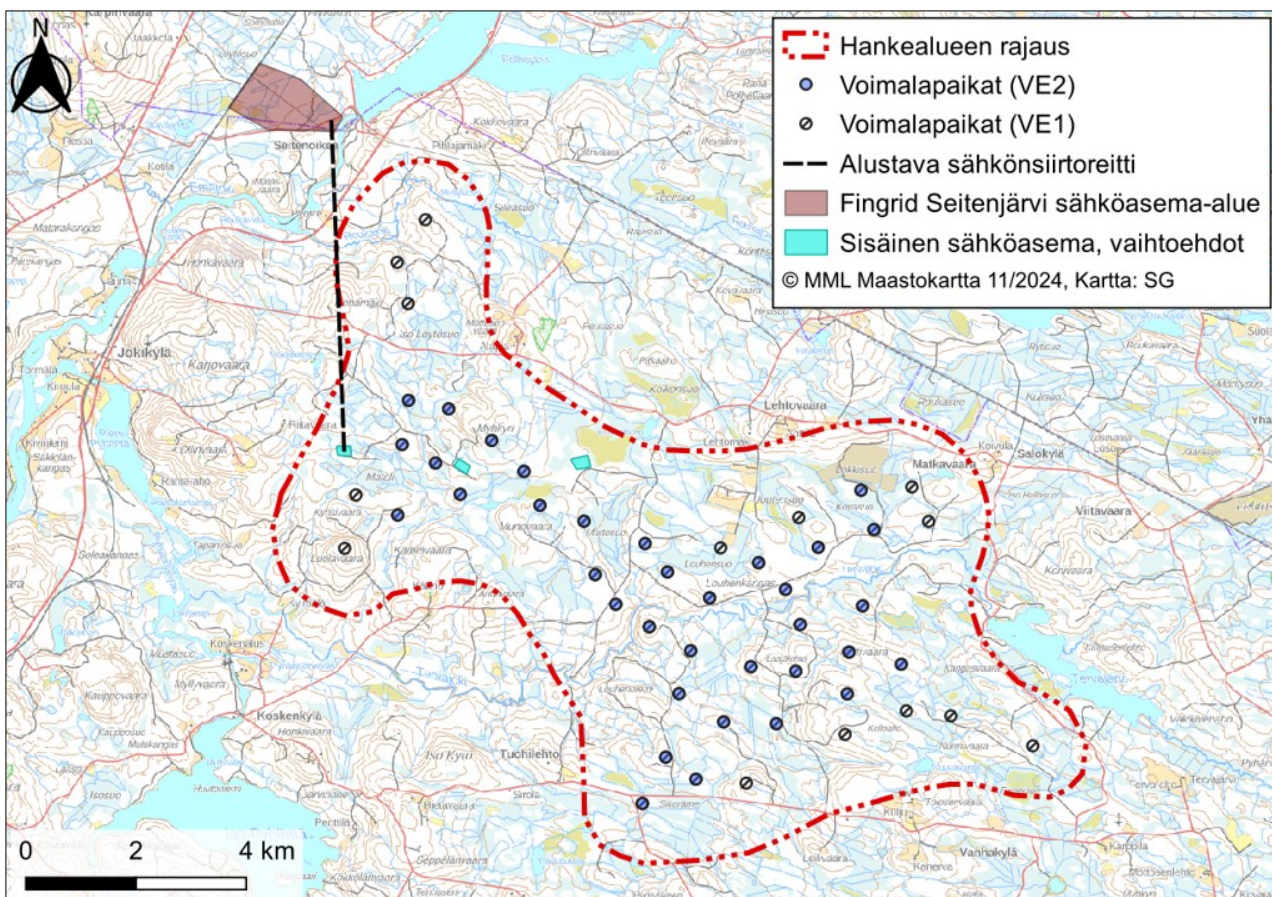
1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteellinen aikataulu sekä osallistumis- ja arviointimenettely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja mihin, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

2 Hankkeen kuvaus

Kuva 1. Kaava-alueen sijainti sekä YVA-menettelyn mukaiset alustavat suunnitellut voimalapaikkavaihtoehdot ja sähkönsiirtoreitti.

Hankkeesta vastaavana toimiva ABO Energy Suomi Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Ristijärven kunnan alueelle. Tuulivoimapuistohanke muodostuu Louhenkankaan tuulivoimapuistoalueesta ja sähkönsiirrosta.

Kaava-alueen koko on noin 8 660 hehtaaria. Kaava-alue sijaitsee Kainuussa, noin kahdeksan kilometrin etäisyydellä Ristijärven kuntakeskuksesta. Hyrynsalmen keskusta sijoittuu noin 11 kilometrin etäisyydelle, ja Paltamon keskusta noin 29 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta.

Louhenkankaan alueelle suunnitellaan enintään 49 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Voimaloiden yksikköteho on arviolta noin 6–10 MW, jolloin kokonaistehoksi muodostuu noin 300–500 MW. Voimalasijoittelu ja huoltotielinjaukset tarkentuvat hankesuunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä. Myös kaavoitettavan alueen koko voi tarkentua kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

Tärkeä osa tuulivoimaosayleiskaavan laadintaa on ympäristövaikutusten arviointimenettely. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyt selvitykset laaditaan siten, että osayleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta. Louhenkankaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta varsinaista toteutusvaihtoehtoa, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa, eli hankkeen toteuttamatta jättämistä. YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat vaihtoehdot:

VE0	Tuulivoimalat Hanketta ei toteuteta.
VE1	Tuulivoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 49 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW.
VE2	Tuulivoimalat Hankealueelle rakennetaan enintään 35 uutta tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä ja yksikköteho noin 6–10 MW.

Hankkeen sähkönsiirto on alustavasti suunniteltu toteutettavan kaava-alueelle rakennettavalta sähköasemalta valtakunnan verkkoon joko 110 kV tai 400 kV ilmajohtolla Fingridin Seitenjärven suunnitteilla olevalle sähköasemalle. Alustavan voimajohtoreitin pituus on noin kuusi kilometriä, ja reitti tarkentuu suunnittelun edetessä.

3 Suunnittelutehtävä ja tavoitteet

Louhenkankaan tuulivoimahankkeen taustalla on hankkeesta vastaavan tavoite vastata osaltaan niihin ilmastopoliittisiin tavoitteisiin, joihin Suomi on kansainvälisin sopimuksin sitoutunut.

Ristijärven kunnanvaltuusto on 12.6.2024 §13 päättänyt aloittaa Louhenkankaan tuulivoima-alueen osayleiskaavan laatimisen siten, että voimaloiden rakennusluvut voidaan myöntää yleiskaavan perusteella. Nyt kaavoitettavaan alueeseen on lisätty Kovavaaran tuulivoima-alue, jonka kaavan laatimisen aloittamisesta Ristijärven kunnanvaltuusto on päättänyt 14.6.2023 §19.

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa suunnitellun tuulivoimapuiston toteuttaminen ja uusiutuvan energian tuottaminen. Tuulivoimapuisto muodostuu voimaloista sekä niitä yhdistävistä rakennus- ja huoltoteistä, maakaapeleista ja sähköasemasta.

Osayleiskaavatyössä tutkitaan mahdollisuutta laatia kaava oikeusvaikutteisena ja rakentamista suoraan ohjaavana. Osayleiskaava on tavoitteena laatia siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena AKL 77a §:n mukaisesti. Hankkeelle toteutetaan YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka tulee etenemään tavoitteellisesti rinnakkain kaavamenettelyn kanssa. Kaavan hyväksymisestä päättää AKL 37 §:n mukaisesti Ristijärven kunnanvaltuusto.

Osayleiskaava on tulevaa maankäyttöä ohjaava suunnitelma, jolla osoitetaan aluevarauksia ja kaavamääräyksiä siltä osin kuin se tuulivoimapuiston rakentamiseksi on tarpeellista. Osayleiskaavassa tunnistetaan luonnonympäristön ominaispiirteet ja arvioidaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutukset.

Osayleiskaavassa annetaan tarpeellisia määräyksiä, joilla voidaan hallita ja lieventää rakentamisesta aiheutuvia ympäristömuutoksia sekä vaikutuksia.

Louhenkankaan tuulivoimapuisto vahvistaa Suomen energiahuoltoa ja edistää Suomen energiaomavaraisuutta. Lisäksi hanke edesauttaa Suomen hallituksen uuden ilmasto- ja energiastrategian toteutumista, jonka valtioneuvosto hyväksyi 30.6.2022. Strategian yhtenä tavoitteena on uusiutuvan energian tuotannon edistäminen. Petteri Orpon hallitusohjelman (2023) tavoitteena on, että Suomen energiaomavaraisuutta vahvistetaan kestäväällä tavalla edistämällä puhtaan energian siirtymää. Lisäksi uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla.

Hanke toteuttaa osaltaan myös Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategiaa, jossa linjataan toimet, joilla Suomi täyttää EU:n vuoden 2030 ilmastovelvoitteet ja saavuttaa ilmastolain mukaiset tavoitteet kasvihuonepäästöjen vähentämisestä 60 % vuoteen 2030 ja vuotta 2035 koskevan hiilineutraalisuustavoitteen. Strategian ytimessä on vihreä siirtymä ja keväällä 2022 ajankohtaistunut irtautuminen venäläisestä fossiilisesta energiasta.

Lisäksi osayleiskaavan tavoitteena on ottaa huomioon muut aluetta koskevat maankäyttötarpeet sekä suunnitteluprosessin kuluessa muodostuvat tavoitteet.

4 Suunnittelun lähtökohdat

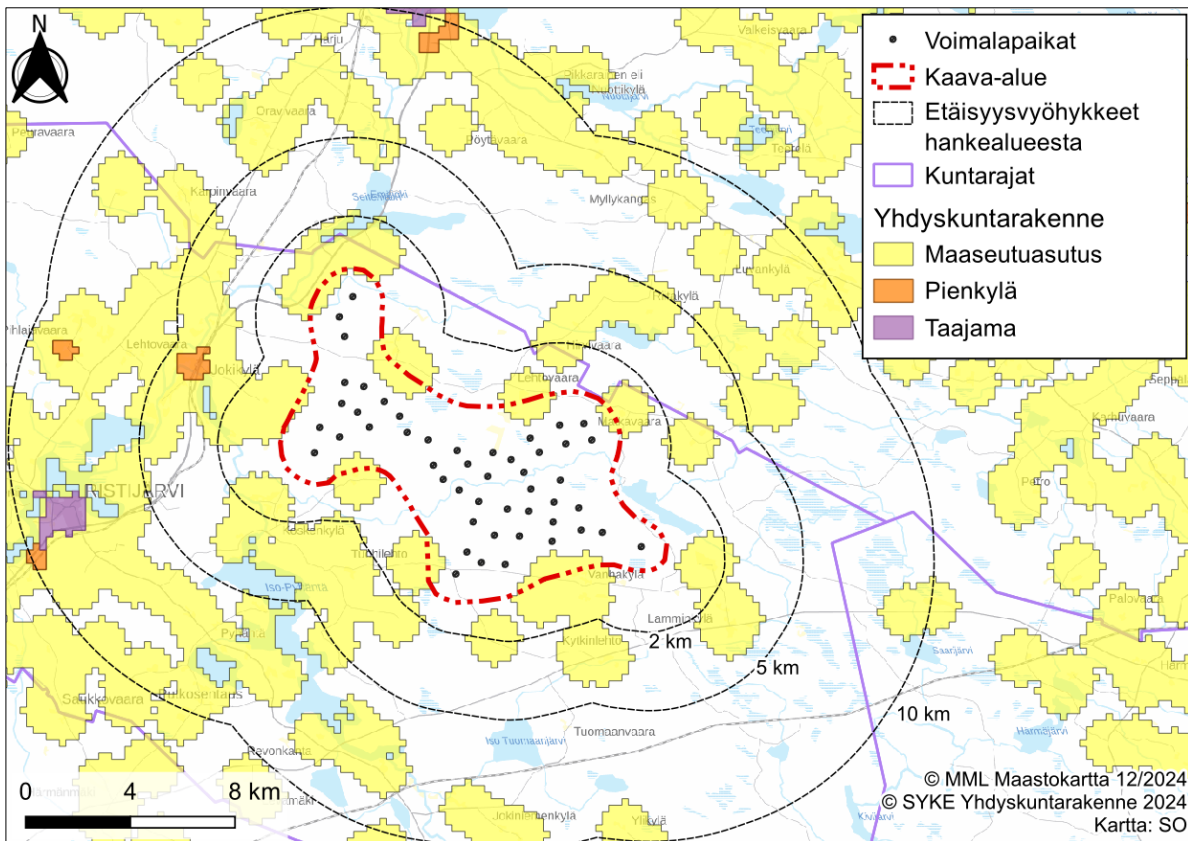
4.1 Kaava-alueen nykytila

Kaava-alue on pääosin ojitettua suota ja talousmetsää, mutta alueella on myös ojittamattomia suoalueita, peltoja ja niittyjä sekä turvetuotantoalue. Kaava-alueelle ei sijoitu luokiteltuja pohjavesialueita. Kaava-alueelle sijoittuu useita pintavesiä, joista suurimmat ovat Roukajoki ja Tervajoki. Kaava-alue sijoittuu korkeustasolle 135–280 metriä merenpinnan yläpuolella. Kaava-alueella on kattavasti metsätaloutta varten rakennettua tiestöä. Kaava-alueella ei sijaitse virkistyskohteita. Kaava-alueen pohjoispuolella noin 780 metrin etäisyydellä sijaitsee valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Oulujoen ja Sotkamon reitin voimalaitokset, Seitenoikea.

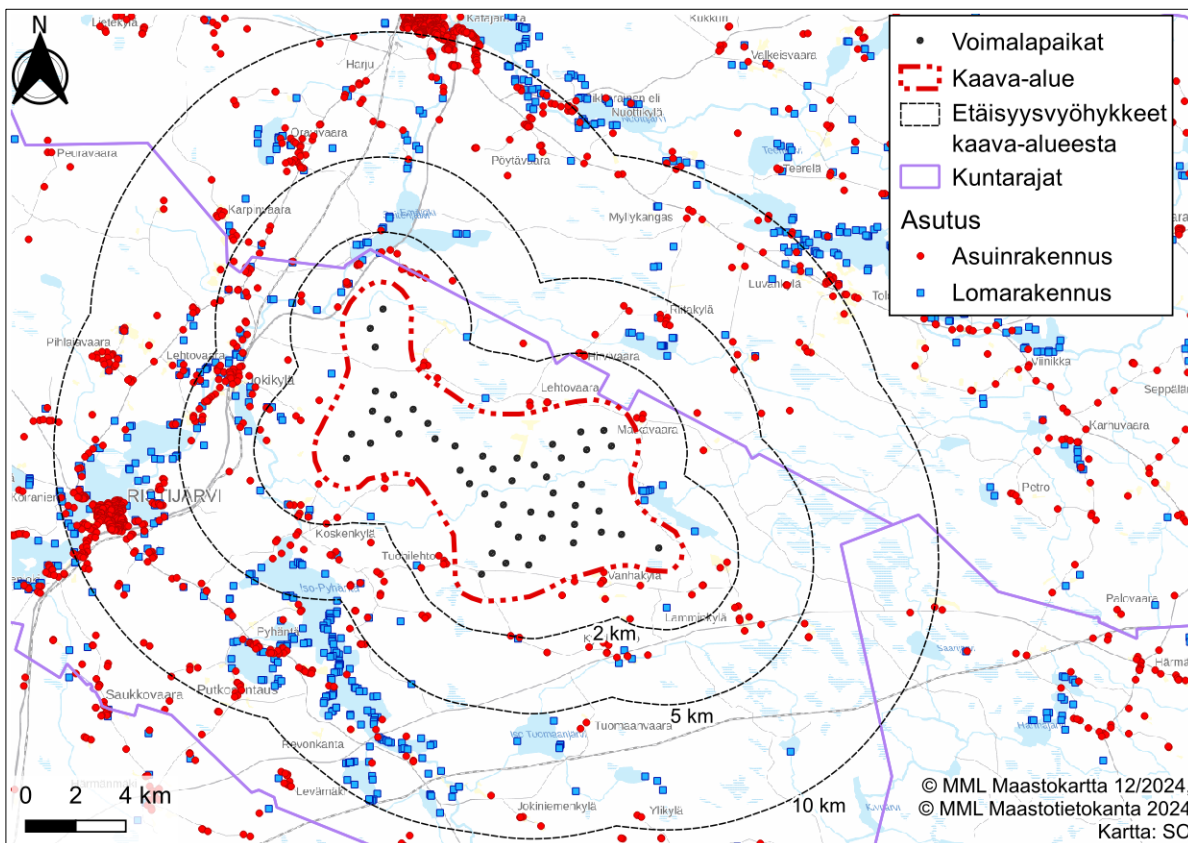
Kaava-alueen lähiympäristö on pääosin harvaan asuttua maaseutua (kuva 2). Lähimmät taajamat ovat Ristijärven (7,7 km) ja Hyrynsalmen (9,5 km) keskustoissa. Lähin pienkylä sijoittuu kaava-alueen länsipuolelle Jokikylään, noin 3,5 kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta.

Kaava-alueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia (kuva 3). Alle kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta sijoittuu 77 asuinrakennusta ja 30 lomarakennusta. Alle viiden kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu 216 asuinrakennusta ja 107 lomarakennusta. Vakituinen asutus kaava-alueen läheisyydessä on painottunut Ristijärven ja Hyrynsalmen keskustoihin sekä Jokikylään. Loma-asutusta puolestaan on eniten kaava-aluetta ympäröivien vesistöjen rannoilla.

Kaava-alueen lähiympäristöön sijoittuu haja-asutusta. Alle kahden kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu Tilastokeskuksen ruututietokannan (2022) mukaan 71 asukasta ja alle viiden kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta sijoittuu 204 asukasta.

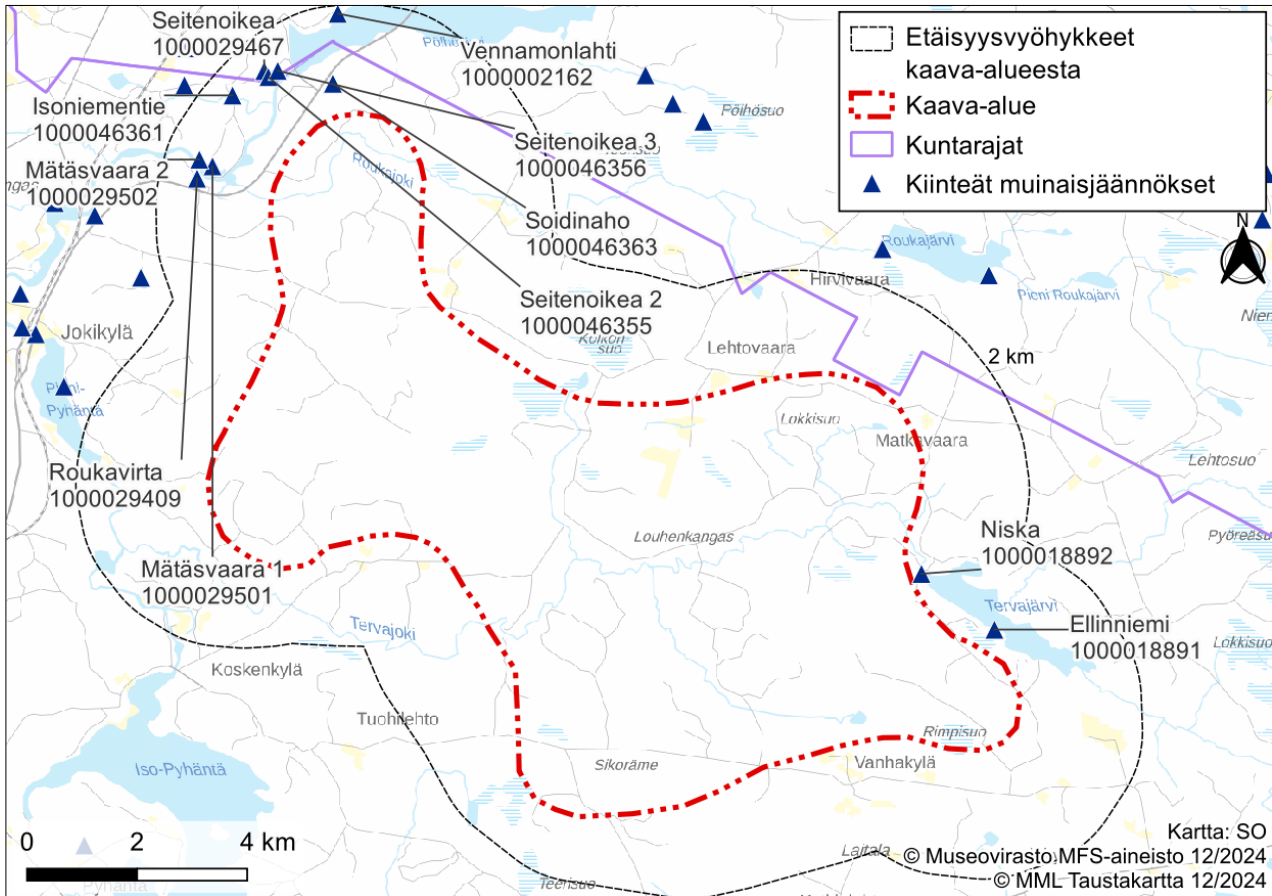

Kuva 2. Louhenkankaan kaava-alueen lähiympäristön yhdyskuntarakenne Suomen ympäristökeskuksen YKR-aineiston mukaisesti. Alustavat voimalapaikat on esitetty YVA-menettelyn vaihtoehdon 1 mukaisesti.

Kuva 3. Louhenkankaan kaava-alueen lähiympäristön rakennukset Maanmittauslaitoksen maastotietokannan mukaisesti. Alustavat voimalapaikat on esitetty YVA-menettelyn vaihtoehdon 1 mukaisesti.

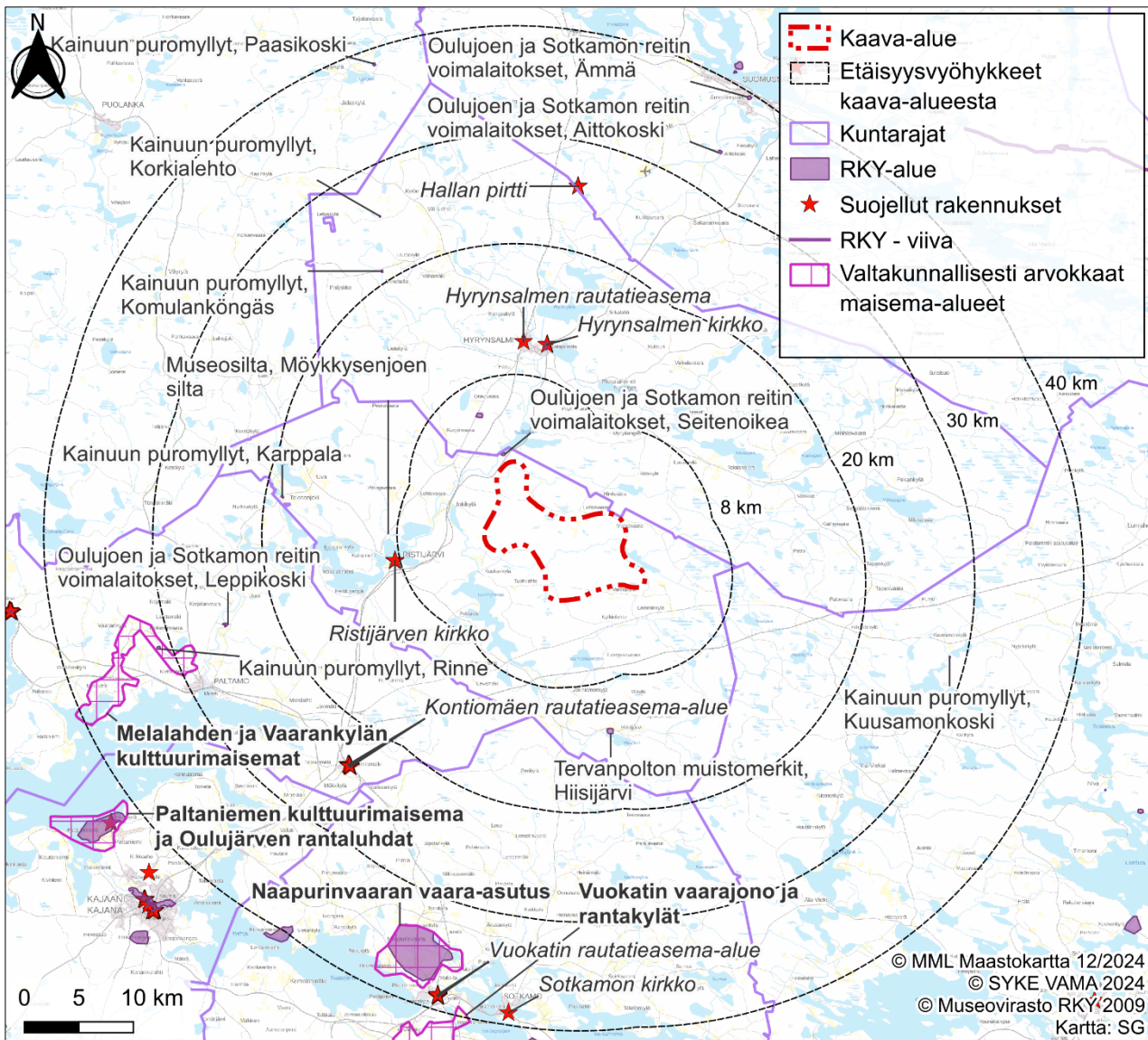
Kaava-alueella ei sijaitse Museoviraston määrittelemiä muinaisjäännöskohteita tai muita kulttuuriperintökohteita (kuva 4). Alle kahden kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu 11 muinaisjäännöskohdetta.

Kuva 4. Kaava-alueen ympäristössä sijaitsevat muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet.

Kaava-alueella ei ole valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai rakennetun ympäristön arvokohteita (kuva 5). Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on Melalahden ja Vaarankylän kulttuurimaisemat yli 20 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö on 780 metriä kaava-alueen reunasta sijaitseva Oulujoen ja Sotkamon reitin voimalaitokset, Seitenoikea. Lähin suojeltu rakennus on Ristijärven kirkko noin viiden kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta.

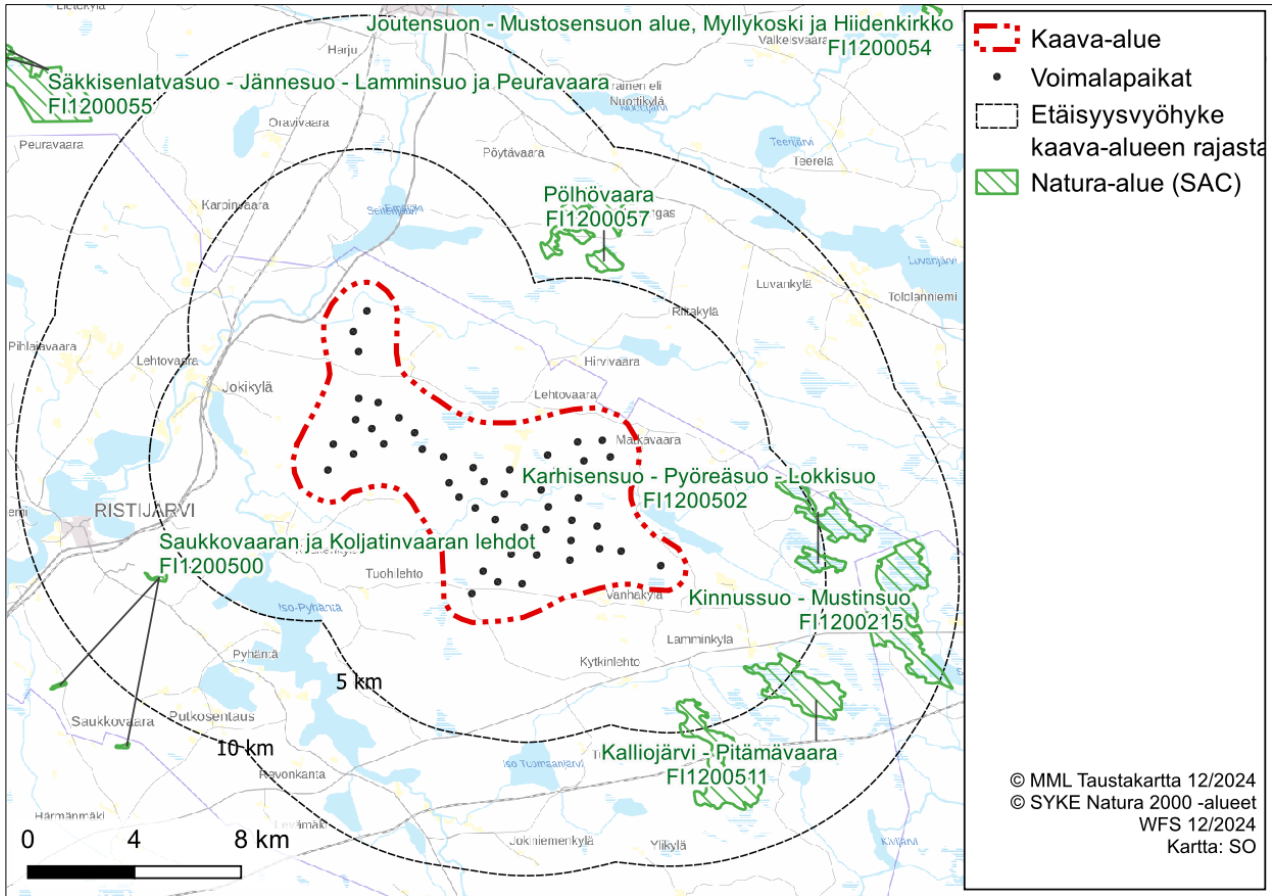
Kuva 5. Valtakunnallisesti arvokkaat maiseman ja kulttuuriympäristön kohteet kaava-alueen ympärillä.

Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kainuun vaarakylät: Saukkovaaran vaara-asutus, sijaitsee noin 10,8 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen lounaispuolella (kuva 6). Lähin maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuurihistoriallinen kohde, Vaaranpään pihapiiri, sijaitsee noin 2,8 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen pohjoispuolella.

Kaava-alueella ei ole perinnemaisema-alueita tai kohteita. Kaava-alueen lähiympäristöön sijoittuu seuraavia perinnemaisemakohteita: Möttösenvaara, 500 m kaava-alueesta pohjoiseen, Hautala, 1,4 km länteen, Kiviniemi, 4,7 km länteen ja Kaunislehto, 5,0 km kaava-alueesta pohjoiseen.

Alle 10 km etäisyydelle kaava-alueen rajasta sijoittuu viisi Natura-aluetta:

- Kalliojärvi-Pitämävaara (FI1200511) SAC-alue (3,9 km)
- Karhisensuo-Pyöreäsuu-Lokkisuo (FI1200502) SAC-alue (4,1 km)
- Pöhlövaara (FI1200057) SAC-alue (5,1 km)
- Saukkovaaran ja Koljatinvaaran lehdot (FI1200500) SAC-alue (6,0 km)
- Kinnussuo-Mustinsuo (FI1200215) SAC-alue (6,9 km)

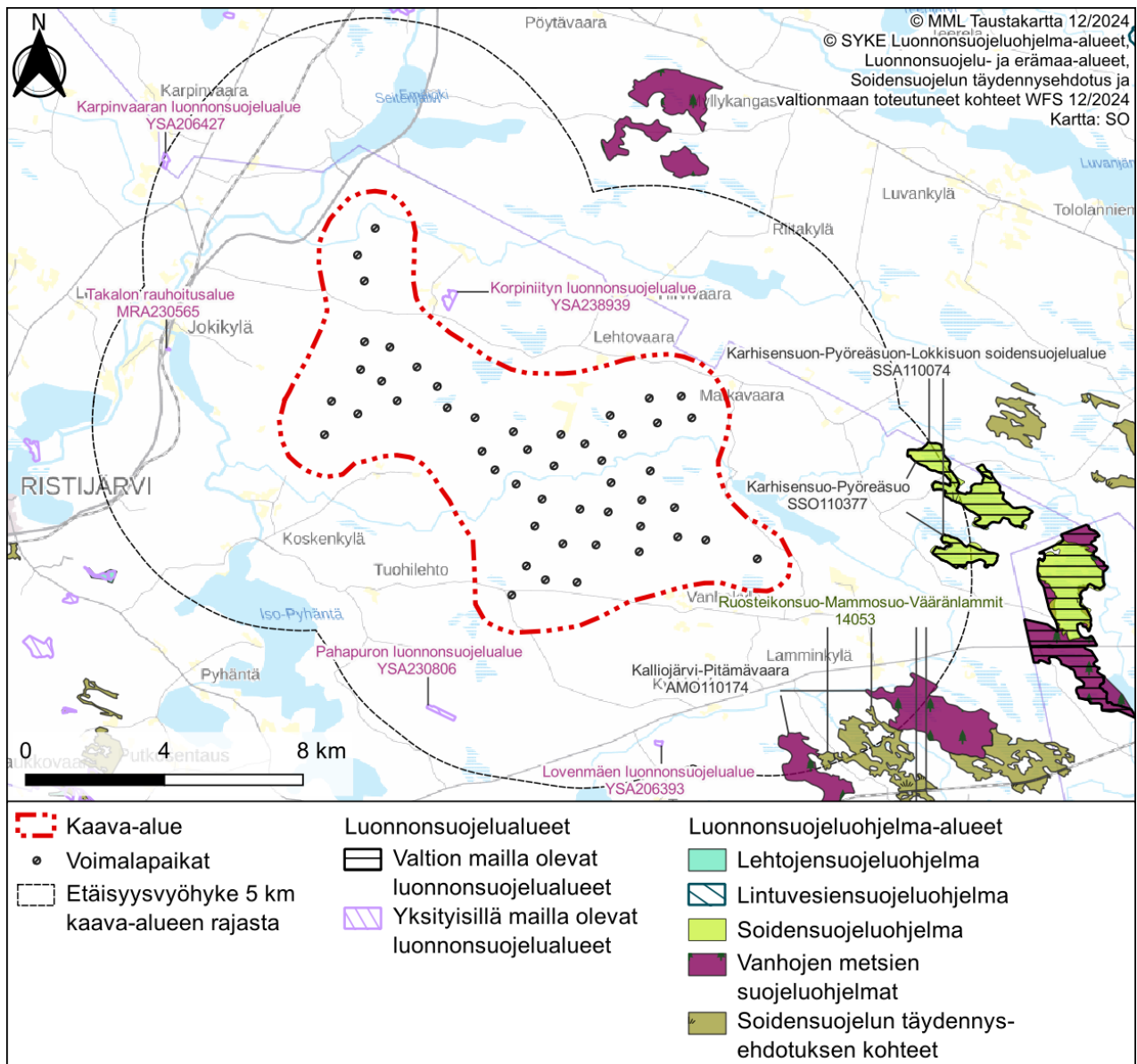

Kuva 6. Natura-alueiden sijoittuminen Louhenkankaan kaava-alueeseen nähden.

Kaava-alueella ei sijaitse luonnonsuojelu- tai suojeluohjelma-alueita (kuva 7). Alle viiden kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta sijaitsevat seuraavat luonnonsuojelu- ja suojeluohjelmien alueet:

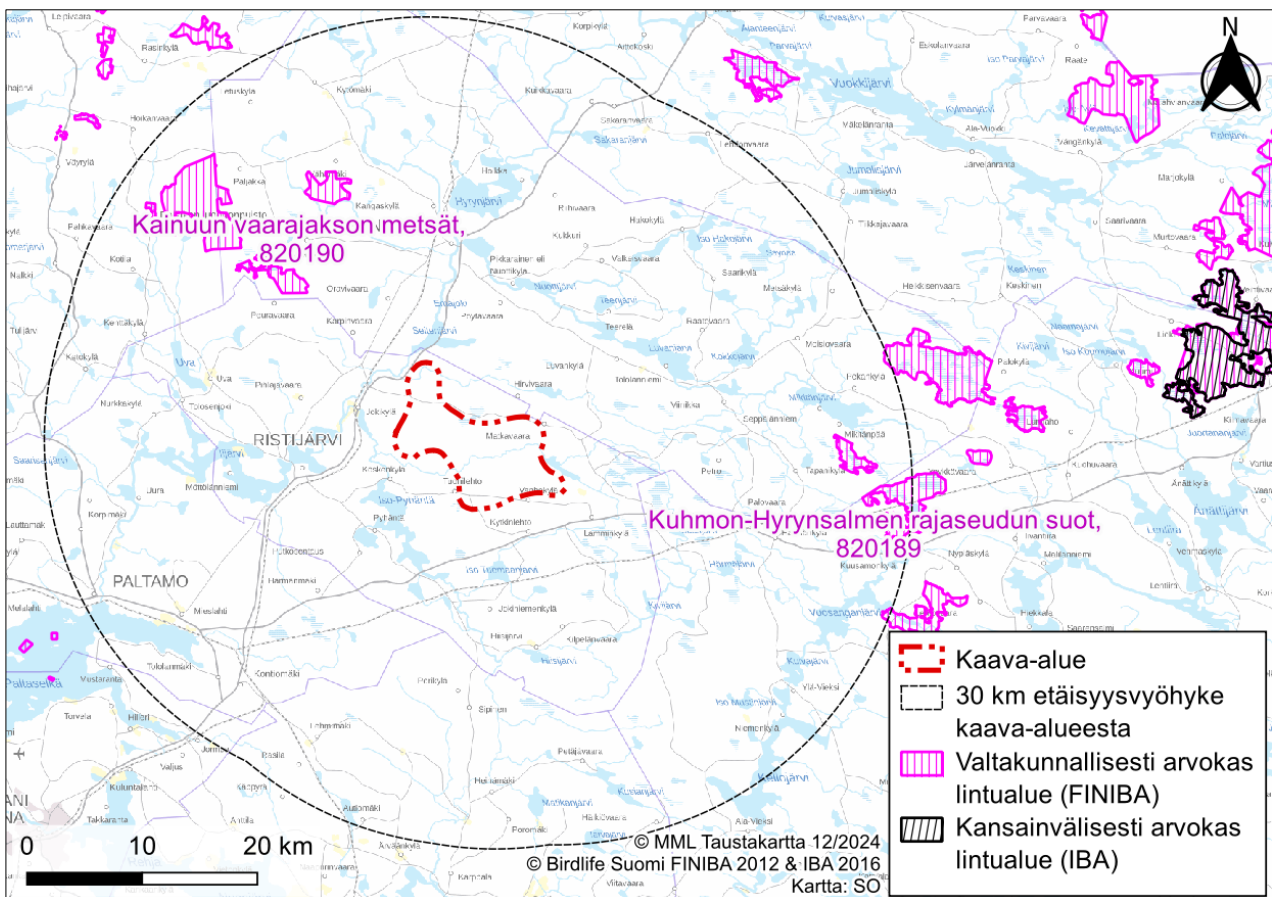
- Korpiniityn luonnonsuojelualue (YSA238939) (0,5 km etäisyydellä kaava-alueesta)
- Pahanpuron luonnonsuojelualue (YSA230806) (2,8 km)
- Takalon rauhoitusalue (MRA230565) (3,6 km)
- Lovenmäen luonnonsuojelualue (YSA206393) (3,9 km)
- Kalliojärvi-Pitämävaara (AMO110174) (3,9 km)
- Karhisensuo-Pyöreäsuo (SSO110377) (4,0 km)
- Karhisensuo-Pyöreäsuon-Lökkisuon soidensuojelualue (SSA110074) (4,1 km)
- Ruosteikonsuo-Mammosuo-Vääränlammit (14053) (4,3 km)
- Karpinvaaran luonnonsuojelualue (YSA206427) (4,9 km)

Kaava-alueelle sijoittuu kolme Metsäkeskuksen osoittamaa metsälain mukaista erityisen tärkeää elinympäristökohdetta (Metsäl 10 §). Kohteet sijaitsevat lähimmillään noin 1,1 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista tuulivoimaloista.

Kuva 7. Luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluohjelma-alueiden sijoittuminen Louhenkankaan kaava-alueeseen nähdén.

Alle 30 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu kaksi valtakunnallisesti arvokasta FINIBA- aluetta: Kainuun vaarajakson metsät (820190), joka sijaitsee lähimmillään noin 11,3 kilometriä kaava-alueesta luoteeseen ja Kuhmon-Hyrynsalmen rajaseudun suot (820189), joka sijaitsee lähimmillään noin 23,7 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen itäpuolella (kuva 8). Kaava-alueen läheisyyteen ei sijoitu kansainvälisesti arvokkaita IBA-alueita, lähin IBA alue sijaitsee noin 53 kilometrin etäisyydellä kaava-alueen itäpuolella. Kaava-alueen läheisyydessä ei sijaitse maakunnallisesti arvokkaita MAALI-alueita. Kaava-alue sijaitsee sisämaassa, kaukana kaikkien lajien päämuuttoreiteistä.

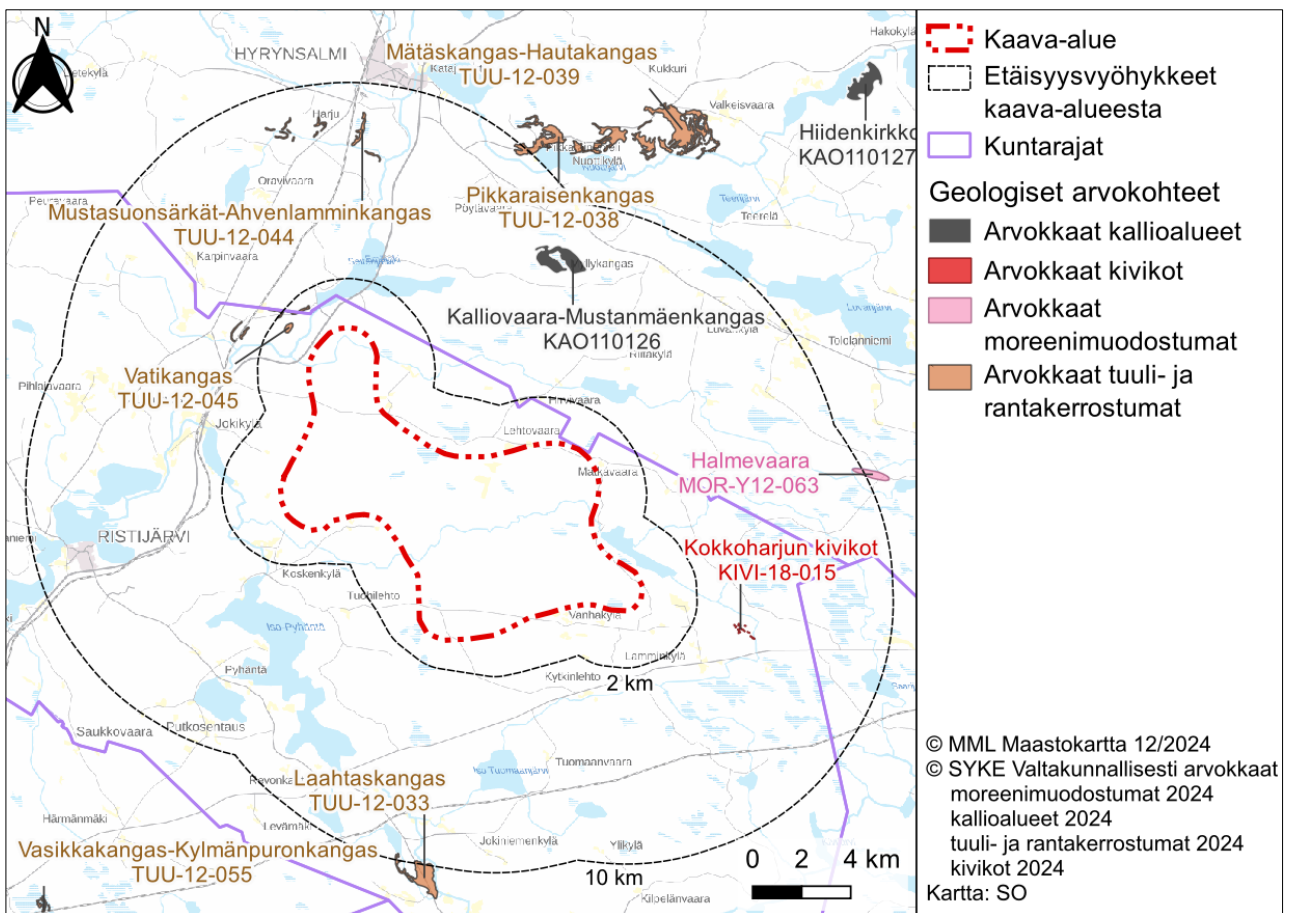
Kuva 8. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsevat kansainvälisesti (IBA) ja valtakunnallisesti (FINIBA) arvokkaat lintualueet.

Kaava-alueen elämistö koostuu pääosiltaan seudullisesti tyypillisistä nisäkkäistä ja muista eläinlajeista, jotka ovat sopeutuneet elämään ihmisen muokkaamassa elinympäristössä. Alueella voi esiintyä elinympäristöjen perusteella muun muassa lepakoita, liito-oravaa, viitasammakoita, saukkoa ja suurpetoja (EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajisto). Lähin susireviiri sijaitsee noin 37 kilometrin päässä hankealueesta (Kivesjärven reviiri).

Kaava-alue sijaitsee valuma-alueiden 2. jaossa Oulujoen vesistöalueella. Kaava-alue sijoittuu yhteensä kuu-delletoista 4. tason valuma-alueelle.

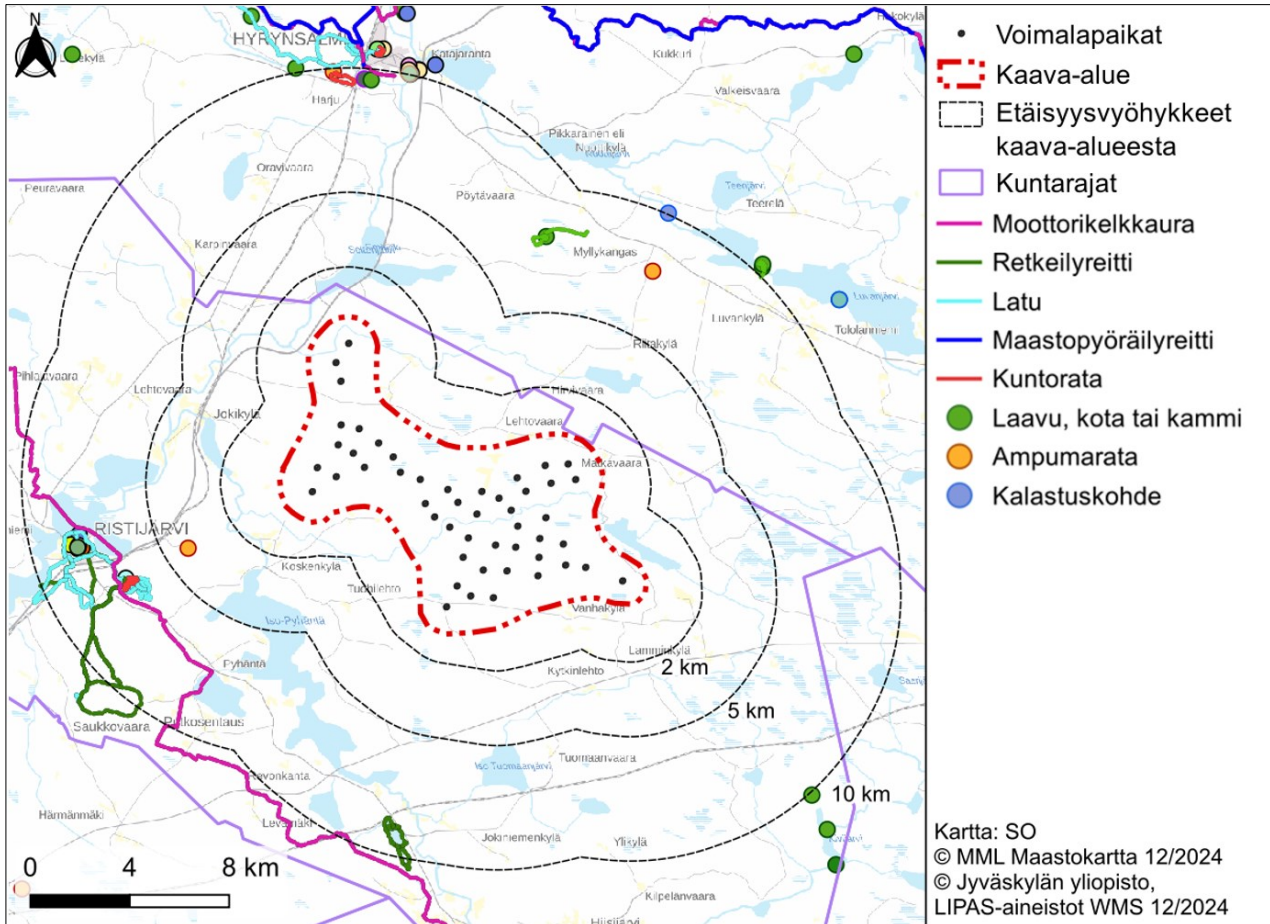
Kaava-alueelle sijoittuu useita pintavesiä, joista suurimmat ovat kaava-alueen pohjoisosan halki virtaava Roukajoki ja kaava-alueen keskiosan halki virtaava Tervajoki. Kaava-alueelle ei sijoitu pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue on Valkeisenkangas (1169702) yli kahden kilometrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta.

Kaava-alueelle ei sijoitu geologisia arvokohteita (kuva 9). Lähin geologinen arvokohde on Vatikankaan tuuli- ja rantakerrostuma (TUU-12-045), joka sijoittuu kaava-alueen luoteispuolelle noin 1,3 kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta.

Kuva 9. Geologiset arvokohteet kaava-alueen lähiympäristössä.

Kaava-alueella ei sijaitse virallisia virkistysrakenteita, mutta kaava-aluetta voidaan käyttää virkistystarkoituksiin (kuva 10). Alle viiden kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta sijoittuu Ristilammen ampumarata. Yli viiden kilometrin etäisyydellä kaava-alueen lounaispuolella kulkee moottorikelkkaura, ja Ristijärven keskustan tuntumassa hiihtolatuja sekä retkeilyreittejä. Alle 10 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta Hyrynsalmen keskustan läheisyydessä on lähiliikuntapaikka ja Multimäellä kuntorata ja ampumarata. Multikosken varressa on myös Inganmutkan kota ja Hyrynsalmen ajoharjoittelurata.

Kuva 10. Kaava-alueen ympäristössä sijaitsevat virkistysrakenteet.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain 24 §:n mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Hanketta koskevat seuraavat voimassa olevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset vähähiiliseen ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Terveellinen ja turvallinen ympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.

- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.
- Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden säilymisestä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

- Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.
- Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet.
- Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

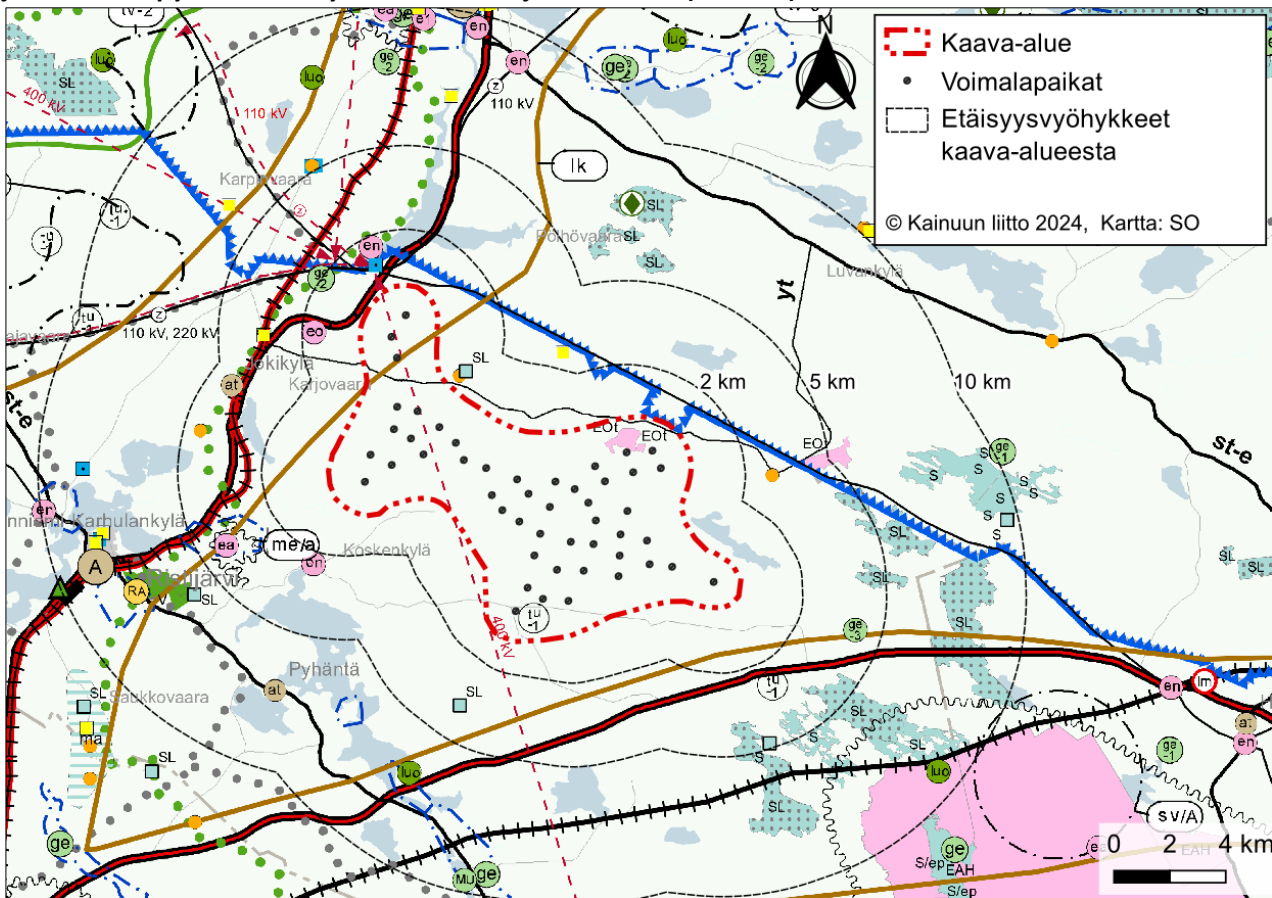
4.3 Kainuun maakuntakaavat

Kaava-alue sijaitsee Kainuun maakunnan alueella. Kaava-alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) mukainen Kainuun maakuntakaava. Kainuussa on voimassa kuusi maakuntakaavaa:

- Kainuun kokonaismaakuntakaava 2020 on hyväksytty Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja Valtioneuvosto on vahvistanut maakuntakaavan 29.4.2009 (valtioneuvoston päätös YM3/5222/2007). Kaava on saanut lainvoiman KHO:n päätöksillä 13.10.2009 ja 20.2.2013. Maakuntakaava 2020 kattaa koko Kainuun alueen ja siinä on käsitelty kaikki kaavan valmistelu aikana tunnistetut keskeiset maankäyttömuodot.
- Kainuun 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 19.3.2012 ja se on vahvistettu ympäristöministeriössä 19.7.2013 (ympäristöministeriön päätös YM2/5222/2012). Korkein hallinto-oikeus hylkäsi ympäristöministeriön vahvistuspäätöksestä tehdyt valitukset 16.2.2015 (taltionumero 384: dnrot 2683/1/13 ja 2687/1/13). Kaava koskee puolustusvoimain ampuma- ja harjoitusalueita sekä niiden melualueita.
- Lainvoimainen Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2014 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 7.3.2016 (ympäristöministeriön päätös YM7/5222/2014). Kaava koskee vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumista ja mitoitusta Kainuussa.
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi ympäristöministeriön vahvistuspäätöksestä tehdyn valituksen 21.5.2019 (taltionumero 2294, dnro: 6425/1/17). Kaavassa osoitetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet Kainuussa.

- Lainvoimainen Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.12.2019. Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 käsitellään alue- ja yhdyskuntarakennetta, virkistystä, liikennejärjestelmää, luonnon- ja kulttuuriympäristöä sekä luonnonvarojen käyttöä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Maakuntakaavassa osoitettavien uusien kaavaratkaisujen osalta Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 kumoaa tai muuttaa osin Kainuun maakuntakaavan 2020 kaavaratkaisuja ja sisältää teknisuonteisia korjauksia Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaavaksi 2035 nimetyssä vaihemaakuntakaavassa on käsitelty seudullisesti merkittäviä tuulivoimaloiden alueita, muutostarpeita voimajohtojen maakuntakaavamerkintöihin, pohjavesialueita ja valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 12.12.2023 hyväksynyt Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 ja siihen liittyvän kaavaselostuksen liitteineen sekä kumonnut voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetaan niihin muutoksia. Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Muutoshakuviranomainen voi kieltää maakuntakaavan hyväksymispäätöksen täytäntöönpanon. Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa, niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan (maankäyttö- ja rakennusasetus 93 §). Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 6.3.2024.

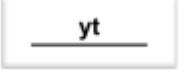

Voimassa olevat maakuntakaavamerkinnät on esitetty epävirallisessa yhdistelmämaakuntakaavassa, jonka avulla pyritään selkeyttämään kaavojen tulkintaa (kuva 11).

Kuva 11. Ote Kainuun maakuntakaavayhdistelmäkartasta (Kainuun liitto 2024). Kaava-alue on lisätty kaavakartan päälle.

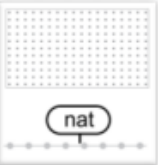

Kainuun maakuntakaavoissa Louhenkankaan kaava-alueelle sijoittuvat seuraavat toiminnot ja merkinnät:

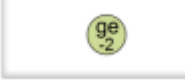

	<p>TURVETUOTANTOALUE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä EOt osoitetaan energiahuollon kannalta tärkeät turvetuotannossa olevat suoalueet, joiden osalta turvetuotanto on käynnistynyt tai jotka on kunnostettu turvetuotantoa varten tai joilla on turvetuotantoa varten voimassa oleva ympäristölupa.</p> <p>Suunnittelumääräys: Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä tuotantopinta-alan poistumat ja poistumien uusi maankäyttömuoto.</p>
	<p>TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE tu-1 (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Alueen erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä (osa-aluemerkintä) tu-1 osoitetaan energiahuollon kannalta tärkeät turvetuotantoon soveltuvat suoalueet, joiden luonnontilaisuusluokka on 0 tai 1 ja joiden osalta on tutkittu, että muut maankäytön tarpeet eivät ole esteenä turvetuotannolle. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen alle 100 ha alueet on osoitettu kohdemerkinnällä.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, kulttuuriympäristöön sekä poronhoitoalueilla on turvattava poronhoidon edellytykset. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen siten, että turvetuotannossa otetaan huomioon vesien hoidolle asetetut tavoitteet ja edistetään niiden toteutumista.</p> <p>Alueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon paikalliset maankäyttötarpeet.</p>
	<p>OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan uudet ohjeelliset 110 kV:n pääsähköjohdot. Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa uudet pääsähköjohdot on pyrittävä sijoittamaan samaan tai olemassa olevan johtokäytävän yhteyteen.</p>
	<p>YHDYSTIE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan seudullisesti tai matkailun kannalta erityisen merkittävät yhdystiet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>LIIKENTEEN YHTEISTYÖKÄYTÄVÄ (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Kehittämisperiaatemerkinällä lk esitetään keskeisten liikenneväylien ja maaseutuasutuksen alueita, joiden kehittämisessä on tarvetta kansainväliseen, ylimaakunnalliseen ja/tai kuntien väliseen yhteistyöhön. Kehittämismerkinnällä osoitetaan kansainvälinen Oulu-Kajaani-Vartius – vyöhyke, Kajaani-Kuhmo-Vartius -vyöhyke sekä maakuntarajat ylittävä Viitostien kehittämisvyöhyke ja NIKA kehittämisvyöhyke.</p> <p>Suunnittelumääräys:</p>

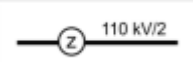

	<p>Liikenteen yhteistyökäytävää kehitetään maaseudun kulttuuriympäristöön, maisemaan sekä sujuviin ja turvallisiin liikenneyhteyksiin tukeutuvana monipuolisen elinkeinotoiminnan, asumisen, vapaa-ajan, liikenteen ja matkailun vyöhykkeenä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön ja maiseman hoitoon sekä liikenteen ja matkailun palvelujen kehittämiseen. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.</p>
--	--

Lisäksi Kainuun maakuntakaavoissa Louhenkankaan kaava-alueen vaikutusalueelle (n. 5 km) sijoittuvat seuraavat toiminnot ja merkinnät:

	<p>LUONNONSUOJELUALUE TAI -KOHDE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä SL osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Alueella on voimassa MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suojelumääräys (MRL 30.2 §): Alueella saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alueen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 §:n mukaisesti alueellisen ELY-keskuksen tai vastaavan toimivaltaisen viranomaisen lausunto.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei toimenpiteillä vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta ja suojeluarvoja.</p>
	<p>NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA TAI EHDOTETTU ALUE (Kainuun maakuntakaava 2020)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet. Natura -alueilla ja niiden suojeluarvoja koskevissa hankkeissa noudatetaan luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:n säännöksiä.</p> <p>Suunnittelumääräys: Natura 2000 -verkoston alueita ja niiden lähellä sijaitsevia alueita koskevassa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla heikennä merkittävästi Natura -alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.</p>
	<p>PERINNEMAISEMAKOHDE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema- ja perinnebiotooppikohteita.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueiden suunnittelussa tulee turvata kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen.</p>

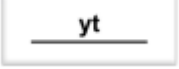

	<p>PORONHOITOALUEEN RAJA (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan poronhoitoalueen rajan sijainti Kainuussa.</p> <p>Suunnittelumääräys: Maankäytön suunnittelussa on turvattava porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.</p>
	<p>KYLÄ (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä at kylä osoitetaan aluerakenteen näkökulmasta keskeisiä kyläalueita, joiden lähiympäristöä voidaan pitää erityisen suotuisana virkistyksen, elinkeinojen ja asumisen alueina. Muut maaseutualueet täydentävät ja tukevat maakuntakaavassa osoitettua kyläverkostoa. Kylän tai paikannimi (esim. Jonkeri) merkinnällä esitetään pohjakarttamerkintänä haja-asutusluonteiset kylät, joilla on merkitystä kyläverkoston vakituisen tai vapaa-ajan asumisen tai identiteetin kannalta.</p> <p>Suunnittelumääräys: Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota rakentamisen sopeuttamiseen olevaan kylärakenteeseen ja -ympäristöön sekä vesi- ja jätevesihuollon järjestämiseen. Uudisrakentaminen tulee ensisijaisesti ohjata tukemaan nykyistä kylärakennetta ja palvelujen hyvää saatavuutta tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen.</p>
	<p>AMPUMARATA (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä ja siviilikäytössä olevia ampumaratoja, joihin kohdistuu vähintään seudullisesti tai maakunnallisesti tärkeitä kehittämistarpeita sekä maankäytöllisten edellytysten turvaamis- ja yhteensovittamistarpeita muun maankäytön kanssa.</p> <p>Suunnittelumääräys: Ampumaradan suunnittelussa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan ympäristövaikutukset sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Ampumaratojen Huhtikangas, Kalevala, Multiharju, Multikangas, Ristilampi, Ruho ja Vuokatti jatkosuunnittelussa tulee huolehtia siitä, ettei ampumaradan toiminnalla aiheuteta pohjavesien pilaantumisvaaraa.</p>
	<p>AMPUMARADAN OHJEELLINEN MELUALUE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan siviilikäytössä olevien ampumaratojen ohjeelliset melualueet sekä siviilikäytössä ja puolustusvoimien käytössä olevan Hoikanportin ampumaradan melualue.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueelle ei tule suunnitella sijoitettavaksi uusia asuntoja tai muita melulle herkkiä toimintoja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston antamien ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvojen vaatimukset.</p> <p>Rakentamismääräys: Hoikanportin ampumaradan melualueella ei sallita uusien rakennusten rakentamista. Olemassa olevien asuinrakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen on sallittu, mikäli se ei lisää uusien asuntojen lukumäärää.</p>

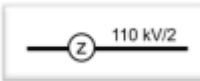
	<p>ULKOILUREITTI (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan vähintään ylikunnalliset ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikkumisen kannalta tärkeät ohjeelliset ulkoilureitit. Reitit voidaan perustaa sopimuksilla tai ulkoilulain mukaisesti.</p>
	<p>MOOTTORIKELKKAILUREITTI (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikkumisen kannalta tärkeät ohjeelliset moottorikelkkailureitit.</p>
	<p>TAVOITTEELLINEN RUNKOVERKKOON KUULUVA MAANTIE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan tavoitteelliset runkoverkkoon kuuluvat maantiet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>PARANNETTAVA YHDYSRATA/SIVURATA JA LIIKENNEPAIKKA (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan parannettavat yhdysradat/sivuradat ja liikennepaikat. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>TUULI- JA RANTAKERROSTUMA (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä ge-2 osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Merkintään ei liity MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon tuuli- tai rantakerrostuman geologiset, biologiset tai maisemalliset arvot.</p>
	<p>KIVIKKO (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä ge-3 osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Merkintään ei liity MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon kiviikkojen geologiset, biologiset tai maisemalliset arvot.</p>
	<p>VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS KULTTUURIHISTORIALLINEN KOHDE TAI ALUE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet sekä ominaispiirteet ja turvata merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava museoviranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.</p>
	<p>MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ KULTTUURIHISTORIALLINEN KOHDE TAI ALUE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p>

	<p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.</p> <p>Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava alueen tai kohteen merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava museoviranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.</p>
	<p>POHJAVESIALUE (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035)</p> <p>Alueen erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä pohjavesialue osoitetaan vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet (I-luokka) ja muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat 37 pohjavesialueet (II-luokka) sekä ne pohjavesialueet, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen (E-luokka).</p> <p>Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet tulee suunnitella siten, että ne eivät vaaranna pohjaveden määrää, laatua ja vedenhankintakäyttöä.</p> <p>Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot tulee sijoittaa riittävän etäälle pohjavesialueista tai on suojattava niin, että pohjavesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu. Edellä mainittujen sijoittamisella ei tule myöskään vaarantaa pohjavesiriippuvaisten ekosysteemin esiintymistä.</p> <p>Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.</p>
	<p>MAA-AINESTEN OTTOALUE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä eo osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät kalliokiviainesten ottoalueet.</p>
	<p>ENERGIAHUOLLON ALUE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä en osoitetaan maakunnan energiahuollon kannalta tärkeät voimalat sekä muuntamo- ja sähköasema-alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys: Vesivoimalaitosalueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaelluskalojen nousuesteen poistamiseksi tarvittavan kalatien rakentaminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varautua uusien pääsähköjohtoyhteyksien kytkeytymiseen ko. alueelle.</p>
	<p>PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV, 220 kV, 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan 400 kV:n, 220 kV:n ja 110 kV:n kantaverkon ja 110 kV:n alueverkon nykyiset pääsähköjohdot (voimajohdot). Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p>

	<p>Merkinnällä osoitetaan uudet ohjeelliset 110 kV:n pääsähköjohdot. Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa uudet pääsähköjohdot on pyrittävä sijoittamaan samaan tai olemassa olevan johtokäytävän yhteyteen.</p>
--	--

Lisäksi Kainuun maakuntakaavoissa Louhenkankaan tuulivoimapuiston suunnitellulle sähkönsiirtoreitille ja sen vaikutusalueelle (n. 500 m) sijoittuvat seuraavat toiminnot ja merkinnät:

	<p>LIIKENTEEN YHTEISTYÖKÄYTÄVÄ (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Kehittämisperiaatemerkinällä lk esitetään keskeisten liikenneväylien ja maaseutuasutuksen alueita, joiden kehittämisessä on tarvetta kansainväliseen, ylimaakunnalliseen ja/tai kuntien väliseen yhteistyöhön. Kehittämismerkinnällä osoitetaan kansainvälinen Oulu-Kajaani-Vartius – vyöhyke, Kajaani-Kuhmo-Vartius -vyöhyke sekä maakuntarajat ylittävä Viitostien kehittämisvyöhyke ja NIKA kehittämisvyöhyke.</p> <p>Suunnittelumääräys: Liikenteen yhteistyökäytävää kehitetään maaseudun kulttuuriympäristöön, maisemaan sekä sujuviin ja turvallisiin liikenneyhteyksiin tukeutuvana monipuolisen elinkeinotoiminnan, asumisen, vapaa-ajan, liikenteen ja matkailun vyöhykkeenä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön ja maiseman hoitoon sekä liikenteen ja matkailun palvelujen kehittämiseen. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennejohtojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle.</p>
	<p>OHJEELLINEN PÄÄSÄHKÖJOHTO 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan uudet ohjeelliset 110 kV:n pääsähköjohdot. Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa uudet pääsähköjohdot on pyrittävä sijoittamaan samaan tai olemassa olevan johtokäytävän yhteyteen.</p>
	<p>YHDYSTIE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan seudullisesti tai matkailun kannalta erityisen merkittävät yhdystiet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>
	<p>TAVOITTEELLINEN RUNKOVERKKOON KUULUVA MAANTIE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan tavoitteelliset runkoverkkoon kuuluvat maantiet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>

	<p>PORONHOITOALUEEN RAJA (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan poronhoitoalueen rajan sijainti Kainuussa.</p> <p>Suunnittelumääräys: Maankäytön suunnittelussa on turvattava porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet, kuten erotus- ja ruokintapaikat sekä pyyntiaidat. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.</p>
	<p>VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS KULTTUURIHISTORIAALLINEN KOHDE TAI ALUE (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt.</p> <p>Suunnittelumääräys: Alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennettujen kulttuuriympäristöjen kokonaisuudet sekä ominaispiirteet ja turvata merkittävien kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava museoviranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.</p>
	<p>ENERGIAHUOLLON ALUE (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä en osoitetaan maakunnan energihuollon kannalta tärkeät voimat sekä muuntamo- ja sähköasema-alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p> <p>Suunnittelumääräys: Vesivoimalaitosalueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vaelluskalojen nousuesteen poistamiseksi tarvittavan kalatien rakentaminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varautua uusien pääsähköjohtoyhteyksien kytkeytymiseen ko. alueelle.</p>
	<p>ULKOILUREITTI (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan vähintään ylikunnalliset ja maakunnallisesti merkittävät yleisen liikumisen kannalta tärkeät ohjeelliset ulkoilureitit. Reitit voidaan perustaa sopimuksilla tai ulkoilulain mukaisesti.</p>
	<p>PÄÄSÄHKÖJOHTO 400 kV, 220 kV, 110 kV (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030, Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035)</p> <p>Merkinnällä osoitetaan 400 kV:n, 220 kV:n ja 110 kV:n kantaverkon ja 110 kV:n alueverkon nykyiset pääsähköjohdot (voimajohdot). Pääsähköjohdon jännitetasoon lisätty merkintä osoittaa johtokäytävän johtojen lukumäärän. Alueilla on voimassa MRL:n 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.</p>

Lisäksi Kainuun maakuntakaavoissa on annettu tuulivoimaloiden rakentamista koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

- Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista.

- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden, harjujen suojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.
- Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.
- Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu asutukselle merkittäviä melu- tai välkevaikutuksia.
- Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa kansallisen turvallisuuden, puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän, lentoliikenteen, liikenneväylien, voimajohtojen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelulla suojeltujen kohteiden edellyttämät rajoitteet tuulivoimarakentamiselle ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.
- Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon kyseisen tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erilaisiin tutka- ja radiojärjestelmiin sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia tuulivoimaloiden korkeuden, määrän ja sijoittelun avulla.

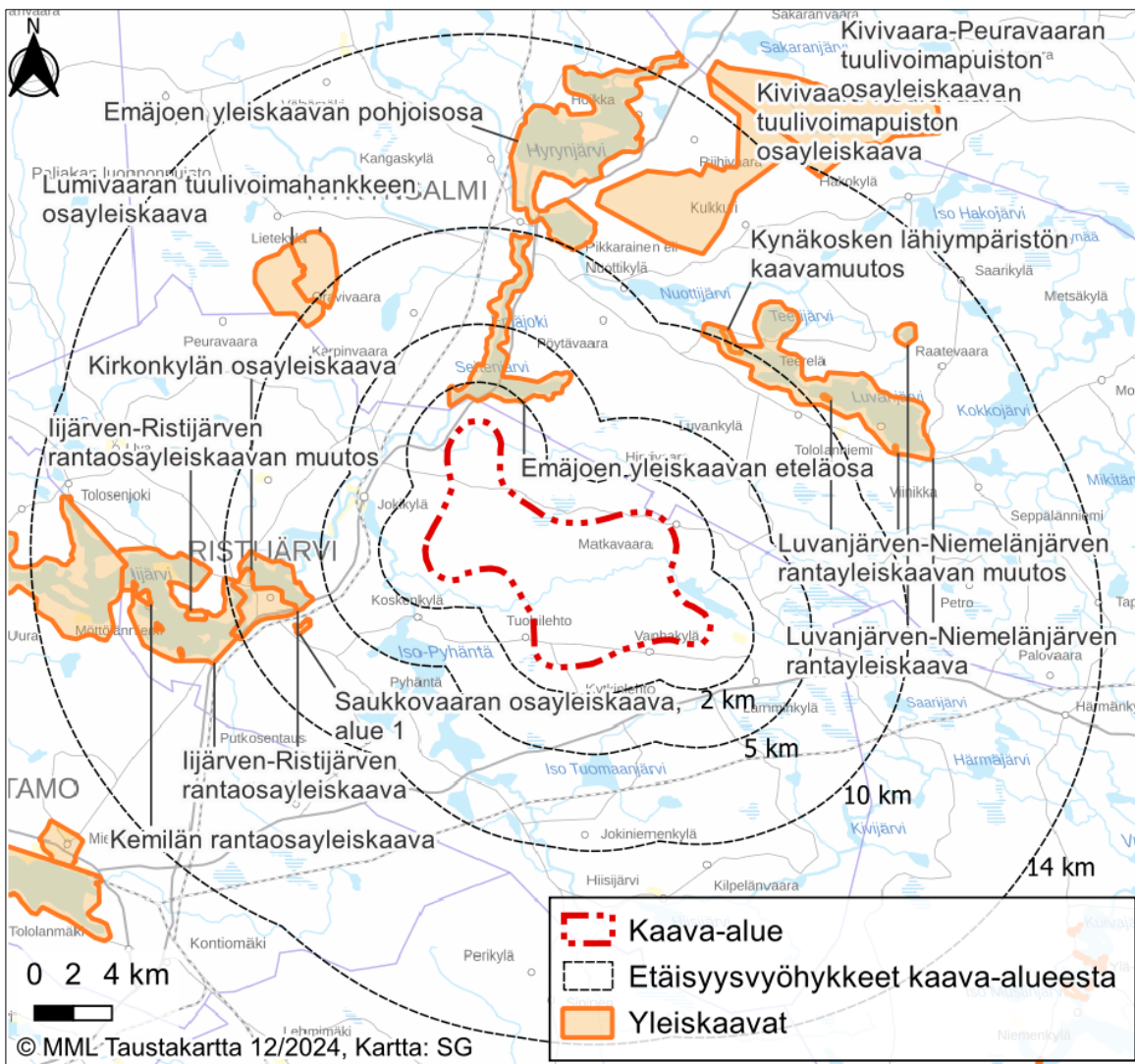
Kainuun maakuntakaavoissa on annettu myös energian siirtoa koskevia yleisiä suunnittelumääräyksiä:

- Energiantuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energian siirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiantuotantoalueiden liittäminen voimansiirtoverkoon on ensisijaisesti pyrittävä keskittämään yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa.
- Energiasiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon kyseisen energiansiirtohankkeen sekä eri energiantuotanto- tai siirtohankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

4.4 Yleiskaavat

Kaava-alueelle ei sijoitu voimassa olevia yleiskaavoja (kuva 12). Lähin yleiskaavoitettu alue, Emäjoen yleiskaavan eteläosa, sijoittuu lähimmillään noin kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta pohjoiseen. Alle 5 kilometrin etäisyydelle kaava-alueesta ei sijoitu muita yleiskaavoja. Alle 10 kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta sijoittuvat Kirkonkylän osayleiskaava (Ristijärvi), Iijärven-Ristijärven rantaosayleiskaava (Ristijärvi), Saukkovaaran osayleiskaava alue 1 (Ristijärvi), Lumivaaran tuulivoimahankkeen osayleiskaava (Hyrynsalmi), Luvanjärven-Niemelänjärven rantayleiskaavan muutos (Hyrynsalmi ja Kynäkosken lähiympäristön kaavamuuotos (Hyrynsalmi).

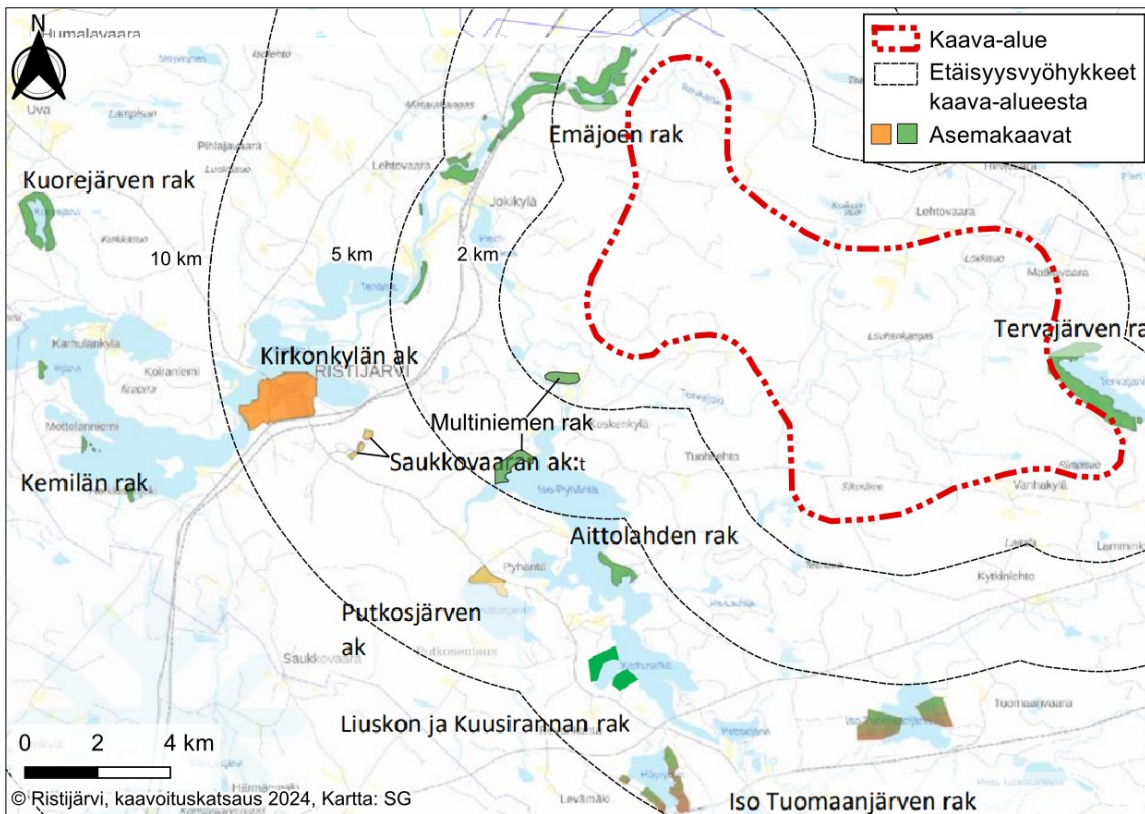

Kuva 12. Kaava-alue suhteessa voimassa oleviin yleiskaavoihin.

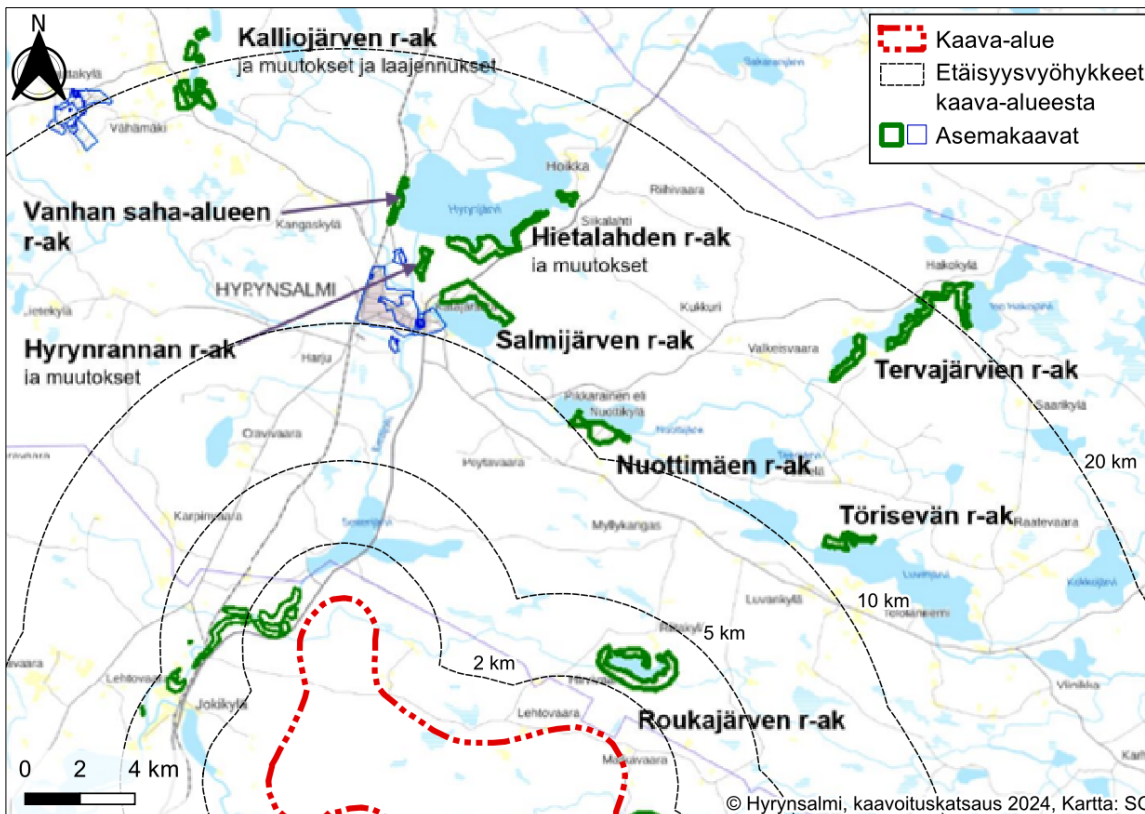
4.5 Asema- ja ranta-asemakaavat

Kaava-alueelle ei sijoitu asema- tai ranta-asemakaavoja (kuva 13). Emäjoen ranta-asemakaava sijoittuu kaava-alueen koillispuolelle lähimmillään noin 200 metrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta. Tervajärven ranta-asemakaava sijaitsee kaava-alueen itärajalla, pieniltä osin kaava-alueen kanssa päällekkäin. Sähkön-siirtoreitti sijoittuu Emäjoen ranta-asemakaavan alueelle. Lisäksi Multiniemen ranta-asemakaavan toinen osa-alue sijoittuu noin 1,1 kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta.

Muut lähiympäristön asemakaava-alueet sijoittuvat yli kahden kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta. Hyrynsalmella lähimmäksi kaava-aluetta sijoittuu Roukajärven ranta-asemakaava noin 2,5 kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta (kuva 14).

Kuva 13. Kaava-alue suhteessa alueen voimassa oleviin ranta-asetmakaavoihin ja asemakaavoihin Ristijärvellä.

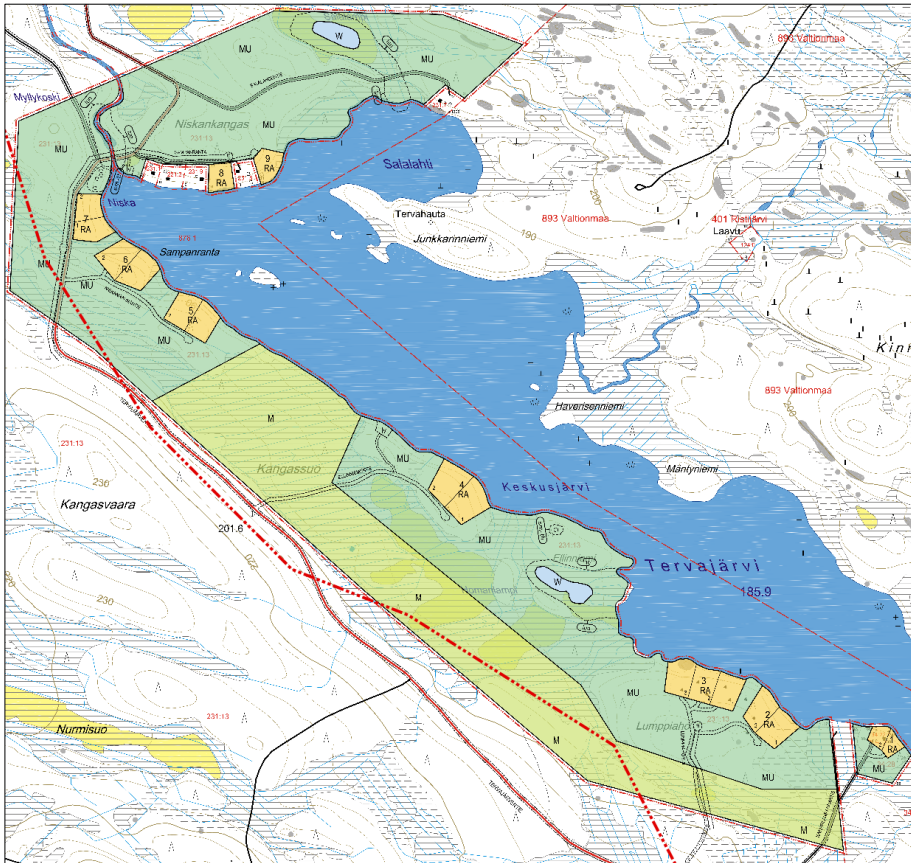

Kuva 14. Kaava-alue suhteessa alueen voimassa oleviin ranta-asetmakaavoihin ja asemakaavoihin Hyrynsalmella.

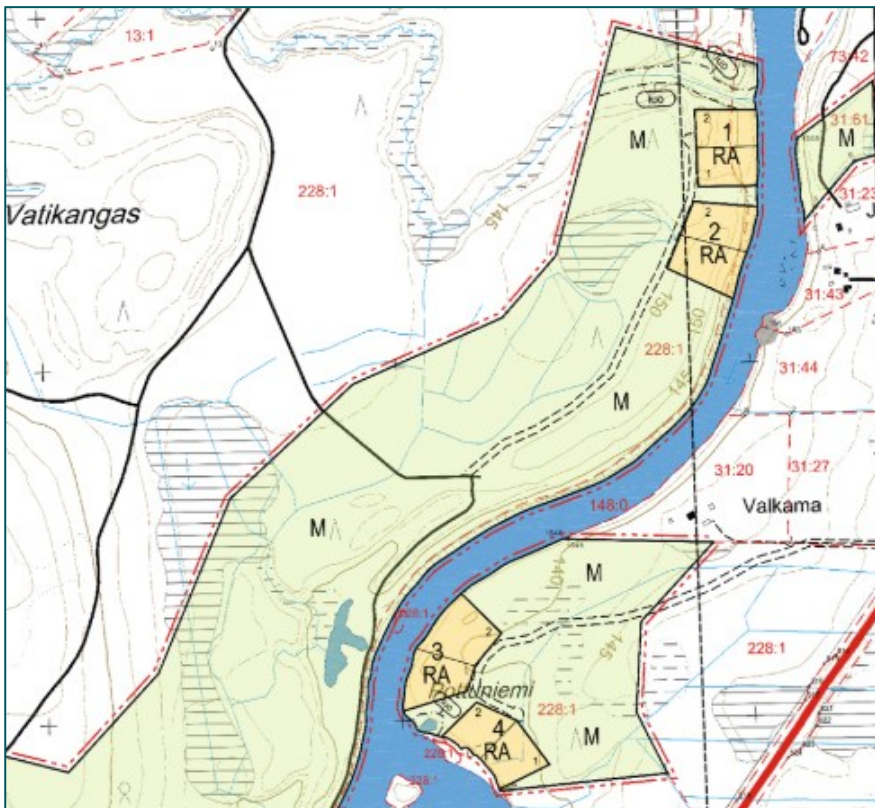
Tervajärven ranta-asetmakaavassa on osoitettu loma-asuntojen korttelialueita (RA) ja osittain kaava-alueen kanssa päällekkäin menevällä osalla maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta

(MU) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M) (kuva 15). Lisäksi Tervajoen jokivarsi on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeänä alueena (luo), jota ei saa muuttaa niin, että sen luonnontila tai ominaispiirteet vaarantuvat. Kaavassa on lisäksi annettu yleismääräyksiä, joista yksi koskee Louhenkankaan kaava-alueen kanssa päällekkäin meneviä alueita: ”Kaava-alueella suositellaan noudatettavaksi metsätalouden kehittämiskeskus Tapion metsänhoito-ohjeita. MU-alueilla sallitaan vain maisemanhoidon kannalta välttämättömät puuston harvennus- ja korjuutoimenpiteet.”

Emäjoen ranta-asemakaavassa on osoitettu loma-asuntojen korttelialueita (RA), luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo) ja lähimmäksi kaava-aluetta maa- ja metsätalousaluetta (M) (kuva 16).

Kuva 15. Ote Tervajärven ranta-asemakaavasta. Louhenkankaan kaava-alueen rajaus on lisätty otteen päälle paksulla punaisella pistekatkoviivalla.

Kuva 16. Ote Emäjoen ranta-asemakaavasta. Alustava sähkönsiirtoreitti on merkitty pohjois-eteläsuuntaisella katkoviivalla.

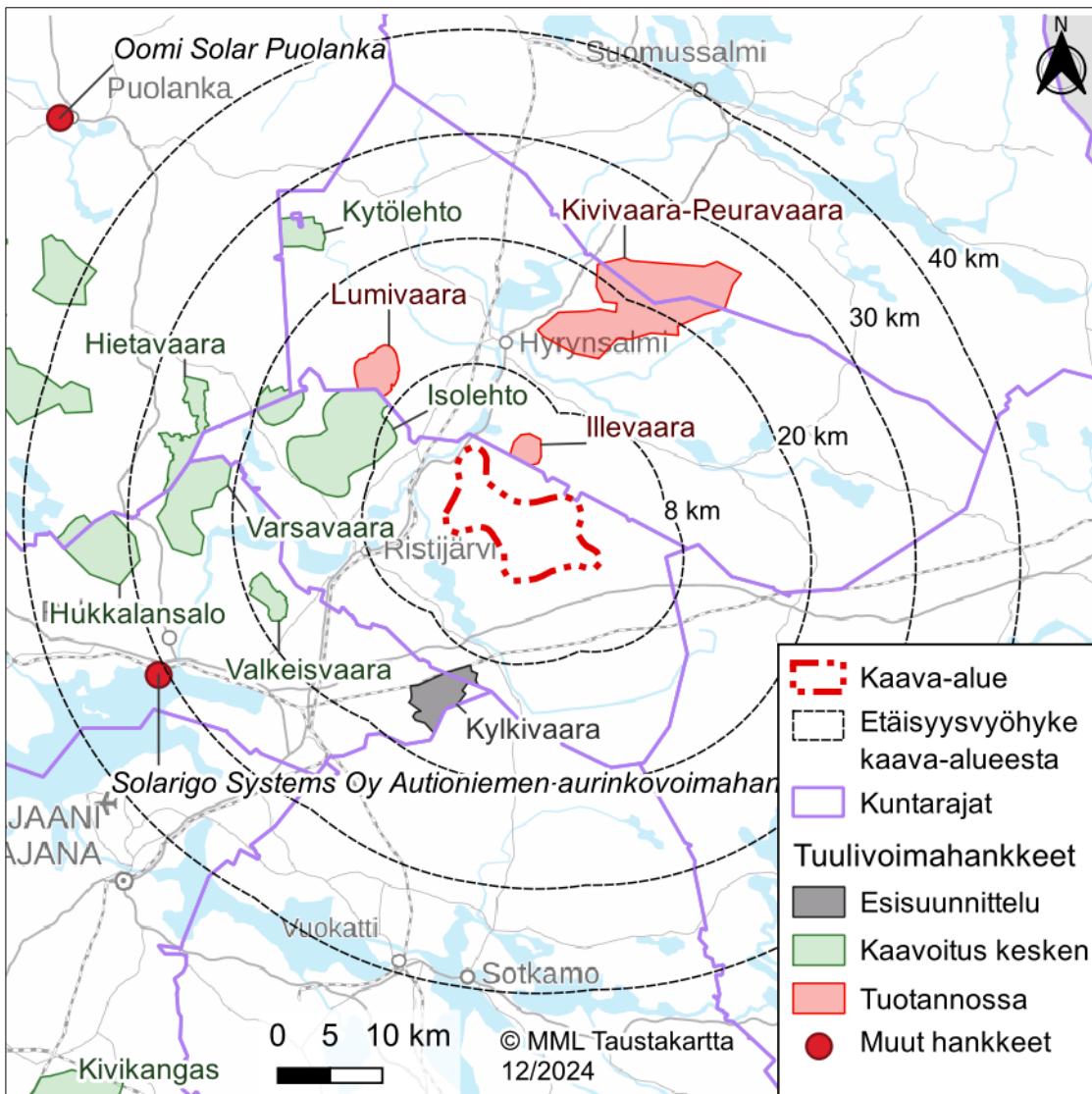
4.6 Maanomistus

Kaava-alueen maa-alasta noin kaksi kolmasosaa on yritysten/rahastojen omistuksessa. Muu osa kaava-alueesta on yksityisten omistuksessa olevia maa-alueita.

4.7 Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuvat muut tuulivoimahankkeet

Lähialueen jo toiminnassa olevat tuulivoimalat ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet otetaan huomioon kaavan vaikutusten arvioinnissa siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia arvioidaan voivan aiheuttaa.

Kaava-alueen pohjoispuolella sijaitsee Illevaaran tuotannossa oleva tuulivoimapuisto noin 2,4 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta, Hyrynsalmen kunnan alueella (kuva 17). Hyrynsalmen kunnassa sijaitseva Lumivaaran tuotannossa oleva tuulivoimapuisto sijoittuu noin yhdeksän kilometrin etäisyydelle kaava-alueen rajasta kaakkoon. Hyrynsalmelle ja Suomussalmelle sijoittuva Kivivaara-Peuravaaran tuotannossa oleva tuulivoimapuisto sijoittuu noin 12 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta koilliseen. Kaava-alueen kaakkois-länsipuolelle sijoittuu useita kaavoitus- ja YVA-vaiheessa olevia tuulivoimahankkeita. Lähimpänä, noin seitsemän kilometrin etäisyydellä Louhenkankaan kaava-alueesta, sijaitsee Isolehdon tuulivoimahanke.

Kuva 17. Kaava-alueen ympäristöön sijoittuvat muut tuulivoimapaistot ja -hankkeet.

5 Selvitykset ja vaikutusten arviointi

5.1 Vaikutusten arvioinnista

Vaikutusten arviointi on osa tuulivoimarakentamisen suunnittelua. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:ssä sekä Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä säädetään vaikutusten selvittämisestä kaavaa laadittaessa. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua. Vaikutusten selvittäminen perustuu alueella käytössä oleviin perustietoihin ja valmiisiin, ajantasaisiin selvityksiin, alueella suoritettuihin maastokäynteihin, osallisilta saataviin lähtötietoihin, lausuntoihin ja huomautuksiin sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Merkittävien tuulivoimahankkeiden ympäristövaikutukset arvioidaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Louhenkankaan tuulivoimahanke ylittää YVA-lain liitteen 1 (126/2019) hankeluettelon mukaisen rajan. YVA-menettelyä sovelletaan tuulivoimahankkeissa, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

Tässä hankkeessa ennakoitaan ympäristövaikutusten kohdistuvan tuulivoimapuiston osalta erityisesti maisemaan, meluun- ja välkkeeseen, virkistyskäyttöön, metsästykseseen, arvokkaisiin luontokohteisiin, linnustoon ja muuhun eläimistöön. Lisäksi arvioidaan yhteisvaikutukset lähialueiden tuulivoimapuistojen kanssa. Kookkaina rakennelmina tuulivoimalat näkyvät alueella laajasti, myös naapurikuntien puolella. Kokonaisuudessaan laajana hankkeena vaikutukset alueen elinkeinoelämään ja aluetalouteen ovat merkittävät varsinkin hankkeen rakennusvaiheessa työllisyyden kannalta sekä käytön aikana kuntatalouden kannalta. Arviointityön perusteella hankkeen vaikutusalueet tarkentuvat ja saattavat laajentua tai rajautua tässä suunnitelmassa arvioidusta.

Louhenkankaan tuulivoimahankkeen vaikutusten arvioimisen tueksi laaditaan kaava-alueelta YVA- ja kaavamennettelyn yhteydessä seuraavat selvitykset, mallinnukset ja kyselyt:

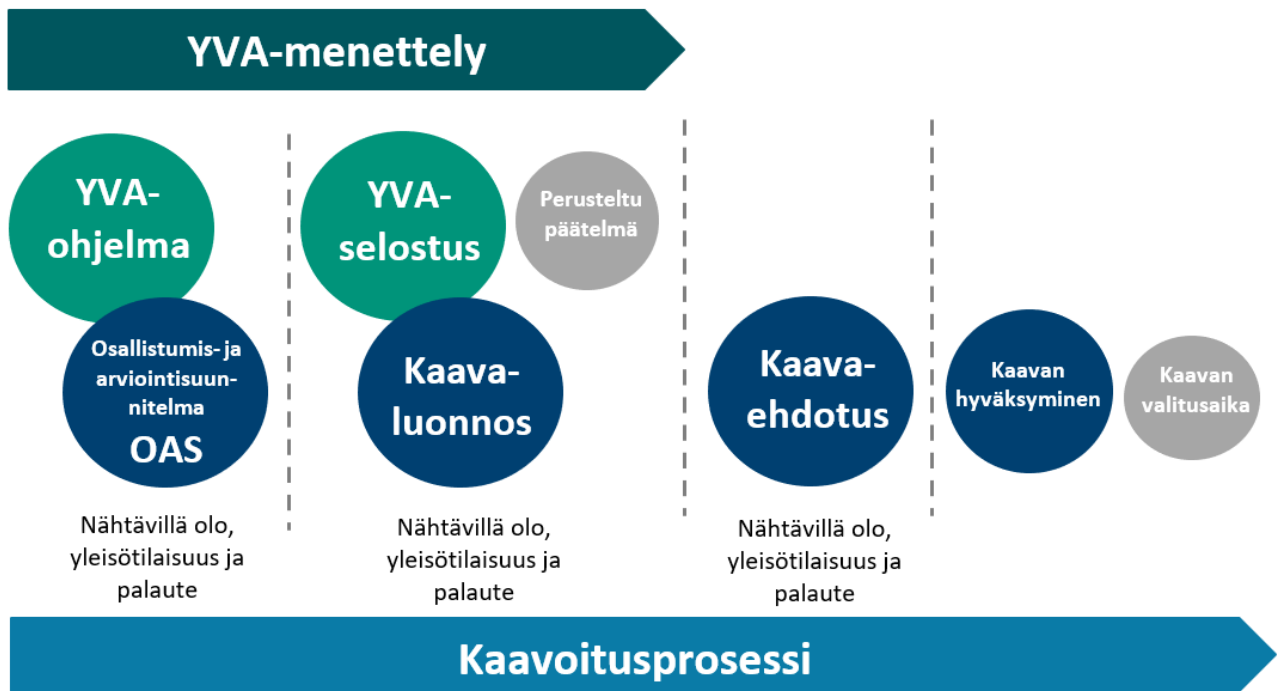
Laadittavat selvitykset:

- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys (12 päivää)
- Pesimälinnustonselvitys (12 pv)
- Metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi (9 pv)
- Pöllöselvitys (7 yötä)
- Päiväpetolintuselvitys (5 pv)
- Muuttolintuselvitys (kevätmuutto 10 pv ja syysmuutto 10 pv)
- EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajiston erilliselvitykset
  - Liito-oravan ja viitasammakon potentiaaliset elinympäristöt (5 pv)
  - Lepakkonselvitys (9 yötä + 6 passiiviseurantayötä)
  - Saukon esiintymiselvitys (3 pv)
  - Muun lajiston esiintymispotentiaali
- Arkeologinen inventointi
- Näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat
- Melu- ja välkemallinnukset
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Asukaskysely
- Metsästäjähaastattelut

5.2 Kaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Ympäristövaikutusten arviointimenettely on tärkeä osa yleiskaavan laadintaa. Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä on huomioitu yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta.

Hankkeen YVA-ohjelma ja kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma pyritään asettamaan nähtäville yhtä aikaa (kuva 18). YVA- ja kaavaprosesseihin liittyvät tiedotustilaisuudet pyritään yhdistämään siten, että hankkeesta kiinnostuneet voivat tiedotustilaisuuksissa saada tietoa hankkeen, YVA-menettelyn ja kaavoituksen etenemisestä sekä siitä, miten YVA-menettelyn yhteydessä tehdyt selvitykset otetaan huomioon hankesuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Kuva 18. YVA-menettelyn ja kaavoitusprosessin kulku.

6 Osallistuminen ja vuorovaikutus

6.1 Osalliset

Osallisia ovat

- kiinteistönomistajat
- ne, joiden asumiseen, työhön tai muihin oloihin valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:
  - kaavan vaikutusalueen asukkaat, yritykset ja elinkeinonharjoittajat, virkistysalueiden käyttäjät, kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja -haltijat
- viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
  - Kainuun ELY-keskus
  - Kainuun liitto
  - Kainuun museo
  - Ristijärven kunta
  - Hyrynsalmen kunta
  - Paltamon kunta
  - Sotkamon kunta
  - Kuhmon kaupunki
  - Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto
  - Väylä (Liikennevirasto)
  - Luonnonvarakeskus LUKE
  - Metsähallitus
  - Kainuun pelastuslaitos
  - Kainuun hyvinvointialue
  - Metsäkeskus
  - Traficom
  - Fingrid Oyj

- Digita Oy
- Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
- Pääesikunta, Operatiivinen osasto
- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Suomen Erillisverkot Oy
- yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
  - asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukasyhdistykset sekä kylätoimikunnat
  - tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt, kuten luonnonsuojelujärjestöt ja -yhdistykset, riistanhoitoyhdistykset ja metsästysseurat
  - elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt

6.2 Osallistuminen

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävillä olon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. AKL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Kaavan valmisteluvaiheessa ja kaavan ehdotusvaiheessa pyydetään lausunnot viranomaisilta.

Vuorovaikutuksen ja osallistumisen takaamiseksi järjestetään nähtävilläoloaikoina kaikille avoimet tiedotus- ja yleisötilaisuudet. Kaavoituksen asiakirjat ovat saatavilla koko prosessin ajan Ristijärven kunnan internetsivuilla.

7 Suunnitteluvaiheet ja alustava aikataulu

Kaavoituksen aloitusvaihe ja vireilletulo (alkuvuosi 2025)

Ristijärven kunnanhallitus on hyväksynyt ABO Energy Suomi Oy:n Louhenkankaan tuulivoimapuiston kaavoitusaloitteen 27.5.2024 § 77. Kaavoitettavaan alueeseen on lisätty Kovavaaran alue, jonka kaavoitusaloitteen Ristijärven kunnanhallitus on hyväksynyt 29.5.2023 § 74.

Ristijärven kunnanhallitus päättää osayleiskaavan vireille tulosta ja AKL 63 §:n mukaisen Louhenkankaan tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä ja sen nähtävillä asettamisesta 30 vrk:ksi.

Nähtävillä asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla Internetissä. Maanomistajille ilmoitetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta ja OAS:sta. OAS:n nähtävillä oloaikana pidetään yleisötilaisuus. Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena johonkin seuraavista osoitteista:

- Postilla: Ristijärven kunta, Aholantie 25, 88400 Ristijärvi
- Sähköpostilla: yhteispalvelu@ristijarvi.fi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään lausunnot keskeisiltä viranomaisilta. Yleiskaavasta järjestetään AKL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa kaavoitusprosessin aikana.

Yleiskaavan valmisteluvaihe (syksy 2026)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana saadut mielipiteet ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan perustellut vastineet.

Kaavan valmisteluvaihe ajoittuu keväälle ja kaavaluonnos laaditaan samanaikaisesti YVA-selostuksen kanssa. Ristijärven kunnanhallitus päättää valmisteluvaiheen aineiston ja kaavaluonnoksen nähtävillä asettamisesta AKL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti. Nähtävillä asettamisesta kuulutetaan sanomalehdissä ja

kunnan kotisivuilla Internetissä. Viranomaisille annetaan nähtävilläoloaikana mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Osallisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus esittää nähtävilläoloaikana mielipiteensä valmisteluvaiheen aineistosta joko kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteet pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Kirjalliset mielipiteet ja lausunnot pyydetään toimittamaan edellisessä kappaleessa listattuihin osoitteisiin.

Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävilläoloaikana järjestetään hankkeen YVA-menettelyn kanssa yhteinen yleisötilaisuus.

Yleiskaavan ehdotusvaihe (kevät 2027)

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana saadut mielipiteet ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan perustellut vastineet. Kaavaehdotuksen laadinnassa huomioidaan YVA-menettelystä saatu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Ristijärven kunnanhallitus päättää osayleiskaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta AKL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti 30 päivän ajaksi.

Nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus sanomalehdissä ja kunnan kotisivuilla internetissä. Nähtävilläoloaikana kaikilla osallisilla on mahdollisuus tehdä muistutus kaavaehdotuksesta. Muistutukset pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena edellisessä kappaleessa listattuihin osoitteisiin.

Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Yleiskaavasta järjestetään ehdotusvaiheessa tarvittaessa AKL 66 §:n ja MRA 18 §:n mukainen viranomaisneuvottelu.

Ehdotusvaiheessa ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille tiedotetaan kaavaehdotuksen nähtävilläolosta postitse kunnassa tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti.

Yleiskaavan hyväksymisvaihe (syksy 2027)

Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan perustellut vastineet. Ristijärven kunnanvaltuusto päättää yleiskaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti AKL 67 §:n ja MRA 94 §:n mukaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n mukaan yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään.

Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §). Kuulutus julkaistaan paikallislehdissä sekä kaupungin internetsivulla.